

دستور العمل

پذیرش

رشته‌های تخصصی

حوزه‌های علمی

به ضمیمه آیین نامه‌ها و دستور العمل‌های تأسیس، انحلال و اخذ مجوز

اجرای رشته تخصصی

این مجموعه از آیین نامه‌ها و دستور العمل‌ها به واحدهای آموزشی
تخصصی (مرکز تخصصی، مؤسسه آموزش عالی حوزوی و مدرسه
عالی فقهی) اختصاص دارد.

سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

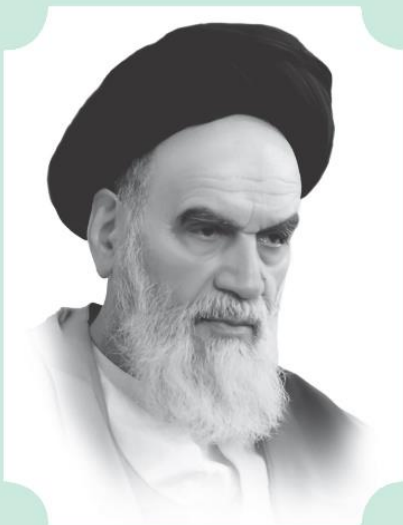
آیین‌نامه مراکز تخصصی حوزه‌های علمیه
به همراه جداول و منابع درسی
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه / معاونت آموزش
شهر مقدّس قم / ۱۴۰۲ ش

آدرس:

قم، جمکران، بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

تلفن: ۰۲۵-۳۳۱۳۳۲۸۳

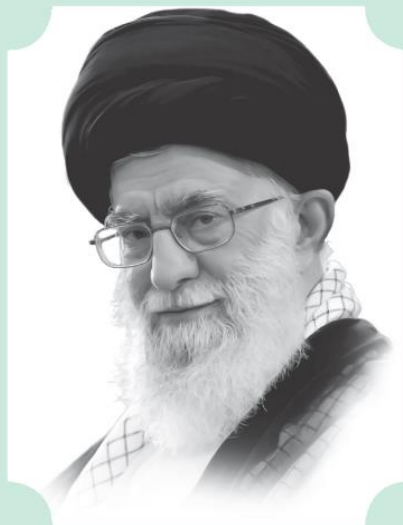

رهبر کبیر انقلاب اسلامی
ایران حضرت امام خمینی رحمه الله:

اما در مورد دروس تحصیل و تحقیق
حوزه‌ها، این جانب معتقد به فقه
سنتی و اجتهاد جواهری هستم
و تخلف از آن را جایز نمی‌دانم...
مجتهد باید به مسائل زمان خود
احاطه داشته باشد ...

حوزه‌ها و روحانیت باید نبض تفکر
و نیاز آینده جامعه را همیشه در
دست خود داشته باشند و همواره
چند قدم جلوتر از حوادث، مهتای
عکس‌العمل مناسب باشند ...

(منشور روحانیت)

مقام معظم رهبری حضرت
آیت‌الله العظمی خامنه‌ای حفظه الله:

یک برنامه جامع درسی حوزه‌ای، با
درجه‌بندی و طبقه‌بندی حساب
شده همچنان در حوزه‌ها جایش
خالی است ...

از جمله چیزهایی که حوزه احتیاج
دارد یک نظام تعلیم و تربیت است
تا در آن وقت‌ها هدر نرود، امروز
دیگر روزی نیست که ما اجازه
بدهیم یک روز یا یک ساعت از عمر
جوانی متدین و آماده برای تلاش
و مجاهدت در راه دین یعنی یک
طلبه هدر رود.

(حوزه و روحانیت، ج ۲، ص ۳۲)

ضوابط، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها چونان سلسله اعصاب و مویرگ‌ها به نظامات نهادی و جریانات علمی حیات، نشاط و سامان می‌بخشد و رعایت آن‌ها هدایت‌گر و تعالی‌بخش است.

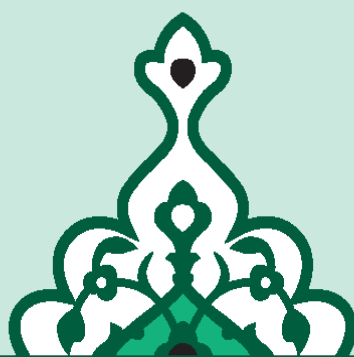
البته در فضای حوزه‌های علمیه، رعایت اصول و شئون حوزه‌ها و آزادی‌های موجود در سنت حوزه و انعطاف در عین انسجام ضرورت دارد.

امید است دفتر حاضر و قوانین ابلاغی که بر پایه مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه تدوین شده است مورد توجه همه بخش‌ها و مدارس و موسسات و مراکز حوزه‌ای قرار گیرد.

با سپاس و امتنان

اعرافی

۱۳۹۷/۶/۶

فہرست مطالب

فهرست مطالب

کلیات ۷

تعاریف و فرایند صدور مجوز برای واحدهای آموزشی تخصصی ۸

الف) تعاریف و دسته بندی واحدهای آموزشی حوزوی ۸

ب) انواع مجوز فعالیت برای واحد آموزشی تخصصی و فرایند صدور آن ۱۰

ج) روش های اجرای رشته و اخذ مجوز برای پذیرش در آن رشته: ۱۱

نحوه تأسیس، توسعه واحدهای آموزشی تخصصی و پذیرش در رشته های تخصصی ۱۲

۱- تأسیس واحد آموزشی تخصصی: ۱۲

۲- اجرای رشته های تخصصی: ۱۲

۳- تغییر در نوع مجوز فعالیت واحد آموزشی تخصصی: ۱۳

۴- توقف فعالیت و انحلال واحد آموزشی تخصصی: ۱۴

۵- ثبت نام و پذیرش طلاب در واحد آموزشی تخصصی: ۱۵

۶- تغییر کادر اجرایی واحد آموزشی تخصصی و نحوه بررسی و تأیید آن: ۱۶

بخش اول: نحوه تأسیس، توسعه، انحلال و درخواست اجرای رشته

تخصصی ۱۷

مقدمه ۱۸

فصل اول: تأسیس واحد آموزشی تخصصی ۱۹

الف) شرایط اخذ مجوز تأسیس ۱۹

ب) شرایط متقاضی تأسیس ۲۱

ج) مدارک مورد نیاز ۲۲

د) مراحل اخذ مجوز تأسیس ۲۲

فصل دوم: نحوه تأسیس مجتمع عالی حوزوی ۲۴

فصل سوم: اجرای رشته‌های تخصصی	۴۲
مبحث اول: اجرای رشته توسط واحد آموزشی تخصصی	۴۲
مبحث دوم: اجرای رشته توسط شعبه واحد آموزشی تخصصی	۴۲
الف) شرایط اخذ مجوز راه‌اندازی شعبه	۴۲
ب) مدارک مورد نیاز	۴۴
ج) مراحل اخذ مجوز راه‌اندازی شعبه	۴۴
مبحث سوم: اجرای رشته توسط واحد آموزشی تخصصی به صورت اجرای «دوره»	۴۵
الف) شرایط اخذ مجوز اجرای «دوره» تخصصی	۴۶
ب) مدارک مورد نیاز	۴۷
ج) مراحل اخذ مجوز اجرای دوره تخصصی	۴۸
فصل چهارم: اجرای رشته‌های تخصصی توسط مدارس	۵۰
الف) شرایط اخذ مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه	۵۰
ب) مدارک مورد نیاز	۵۱
ج) مراحل اخذ مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه	۵۱
فصل پنجم: مجوز پذیرش	۵۳
فصل ششم: تغییر در نوع مجوز واحدهای آموزشی تخصصی	۵۵
مبحث اول: تغییر در اصل حوزه دانشی در «مرکز تخصصی»	۵۶
الف) شرایط اخذ مجوز	۵۶
ب) مدارک مورد نیاز	۵۷
ج) مراحل اخذ مجوز	۵۷
مبحث دوم: تغییر «مرکز تخصصی» به «مدرسه عالی فقهی» و بالعکس	۵۸
الف) شرایط اخذ مجوز	۵۸
ب) مدارک مورد نیاز	۵۹
ج) مراحل اخذ مجوز	۵۹

مبحث سوم: تغییر در تعداد حوزه دانشی خود (ارتقاء «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی	
فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی»)	۶۰
الف) شرایط ارتقاء	۶۰
ب) مدارک مورد نیاز	۶۱
ج) مراحل اخذ مجوز	۶۱
فصل هفتم: لغو مجوز و انحلال واحد آموزشی تخصصی	۶۳
بخش دوم: ثبت نام و پذیرش طلاب در رشته های تخصصی	۶۶
فصل اول: مراحل و شرایط اخذ مجوز پذیرش	۶۷
مراحل درخواست و صدور مجوز پذیرش:	۶۷
فصل دوم: مراحل و شرایط پذیرش دانش پژوه	۷۰
شرایط متقاضیان تحصیل در رشته های تخصصی:	۷۰
فرایند کلی پذیرش	۷۳
مرحله اول: ثبت نام	۷۳
مرحله دوم: آزمون کتبی	۷۴
مرحله سوم: مصاحبه علمی	۷۶
اعلام نتایج و پذیرش نهایی:	۷۷
بخش سوم: پیوست ها	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
پیوست ۱: شورای تخصصی آموزش استان	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
پیوست ۲: تقویم تحصیلی	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
پیوست ۳: آیین نامه گروه علمی - تربیتی (واحدهای آموزشی تخصصی)	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
پیوست ۴: درختواره رشته ها و گرایش های تخصصی حوزه های دانشی علوم اسلامی	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
۱. حوزه دانشی «فقه و اصول»	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

۳. حوزه دانشی «قرآن» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۴. حوزه دانشی «حدیث» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۵. حوزه دانشی «کلام، ادیان، مذاهب و فرق» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۶. حوزه دانشی «منطق، فلسفه و عرفان» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۷. حوزه دانشی «زبان و ادبیات عرب» .. **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۸. حوزه دانشی «اخلاق، تربیت و مشاوره» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۹. حوزه دانشی «تاریخ و سیره» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۱۰. حوزه دانشی «تبلیغ و ارتباطات» ... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۱۱. حوزه دانشی «فرهنگ، هنر و تمدن اسلامی» ... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۱۲. حوزه دانشی «اقتصاد اسلامی» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۱۳. حوزه دانشی «علوم اجتماعی» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۱۴. حوزه دانشی «علوم سیاسی» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۱۵. حوزه دانشی «روان‌شناسی» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
۱۶. حوزه دانشی «مدیریت» **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**

کلیات

در بخش کلیّات؛ ضوابط اصلی و کلی پذیرش به صورت
اجمالی بیان شده است و در فصول بعدی دستورالعمل‌ها و
ضوابط تفصیلی ذکر شده است.

تعاریف و فرایند صدور مجوز برای واحدهای آموزشی تخصصی

کلیه واحدهای آموزشی تخصصی حوزوی، برای فعالیت نیازمند به اخذ مجوز تأسیس طبق شرایط و ضوابط ابلاغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه هستند.

الف) تعاریف و دسته‌بندی واحدهای آموزشی حوزوی

ماده ۱: واحدهای آموزشی حوزوی^۱ به صورت ذیل دسته‌بندی شده‌اند:

۱. مدرسه علمیه: واحد حوزوی است که عهده دار تربیت طلبه در اولین مقطع از مقاطع تحصیلی حوزوی می‌باشد.
۲. واحد آموزشی تخصصی؛ شامل:
 - مرکز تخصصی: واحد آموزشی است که یک یا چند رشته تخصصی از یک حوزه دانشی را با یک یا چند گرایش مربوطه، از درختواره رشته‌های حوزوی ارائه می‌کند.
 - مدرسه عالی فقهی: واحد حوزوی است که عهده دار تربیت طلبه در سطوح عالی (۲ و ۳) و خارج در یکی از رشته‌های فقه و اصول و گرایش‌های حوزه دانشی فقه و اصول می‌باشد.

۱. مطابق مصوبه ۱۳۸۲ شورای گسترش (جلسه ۲۳۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵)

در موارد خاص با مجوز شورای گسترش، مدرسه عالی فقهی می تواند اولین مقطع از مقاطع تحصیلی حوزوی را اجرا کند.

➤ **مؤسسه آموزش عالی حوزوی:** واحد آموزشی است که دو یا چند رشته تخصصی از دو یا چند حوزه دانشی را با گرایش های مربوطه، از درختواره رشته های حوزوی ارائه می کند. در موارد خاص با مجوز شورای گسترش، امکان تأسیس یک یا چند مرکز تخصصی ذیل مؤسسه آموزش عالی حوزوی وجود دارد.

۳. **مجتمع عالی حوزوی:** به مجموع حداقل سه واحد از واحدهای آموزشی، پژوهشی، تبلیغی فرهنگی، مهارتی و ... حوزوی که هر کدام از آنها با اخذ مجوزهای لازم و یا حفظ هویت خود، تحت عنوان یک مدیریت واحد اداره می شوند، مجتمع عالی حوزوی گفته می شود^۱.

لازم به ذکر است که این دستورالعمل و آیین نامه های مندرج در بخش ها و فصول بعد، به واحد های آموزشی تخصصی (مرکز تخصصی، مؤسسه آموزش عالی حوزوی، مدرسه عالی فقهی) اختصاص دارد.

۱. در تأسیس یک مجتمع، تنوع واحدهای مذکور لازم نیست. به عنوان مثال: یک مجتمع می تواند از سه واحد آموزشی و یا سه واحد پژوهشی و یا تلفیقی از این واحدها، تأسیس گردد. ولی باید حداقل یکی از این واحدها، آموزشی یا پژوهشی باشد.

ب) انواع مجوز فعالیت برای واحد آموزشی تخصصی و فرایند صدور آن

ماده ۲: انواع مجوز فعالیت برای واحد آموزشی تخصصی و فرایند صدور آن به شرح ذیل می باشد:

تا قبل از مصوبه ۱۰۸۰ شورای محترم عالی حوزه های علمیه، برای واحدهای آموزشی متقاضی تأسیس در سه مرحله اقدام به صدور مجوز می شد:

۱) اجرای رشته به صورت مستقل: این نوع از مجوز که در واقع «موافقت با اصل تأسیس واحد آموزشی» بود، در اولین مرحله از فرایند تأسیس، صادر می شد و متقاضی پس از اخذ این نوع از مجوز، باید جهت «راه اندازی و فعالیت»، نسبت به اخذ «مجوز موقت» نیز اقدام کند.

۲) مجوز موقت: دومین مرحله از مراحل تأسیس واحد آموزشی اخذ «مجوز موقت» جهت «راه اندازی { و فعالیت } یک تا سه ساله واحد آموزشی و پذیرش و اجرای دوره تحصیلی» بود. در واقع فعالیت واحد آموزشی حداقل با اخذ «مجوز موقت» امکان پذیر بود.

۳) مجوز دائم: مرحله نهایی و سوم از مراحل تأسیس واحد آموزشی اخذ «مجوز دائم» جهت «راه اندازی و فعالیت دائم واحد آموزشی» بود.

مراحل فوق الذکر در مصوبه ۱۰۸۰ به یک مرحله کاهش یافته است که عبارت است از «مجوز فعالیت». در این صورت به متقاضیان تأسیس که بعد از این مصوبه اقدام می کنند، «مجوز فعالیت» واحد آموزشی اعطا می گردد.

ج) روش‌های اجرای رشته و اخذ مجوز برای پذیرش در آن رشته:

ماده ۳: روش‌های اجرای رشته و اخذ مجوز برای پذیرش در آن رشته به شرح ذیل می‌باشد:

۱) اجرای رشته به صورت مستقل: واحدهای آموزشی تخصصی دارای مجوز فعالیت از سوی شورای گسترش، می‌توانند در گستره حوزه دانشی خود، نسبت به اجرای رشته اقدام کنند. جهت درخواست اجرای رشته به این صورت، مرکز تخصصی درخواست خود را از طریق مدیریت استانی به کمیسیون مراکز تخصصی ارسال می‌کند.

۲) اجرای رشته به صورت «اجرای دوره»: واحدهای آموزشی تخصصی دارای مجوز می‌توانند در استان و یا شهرستانی دیگر، در یک واحد آموزشی تخصصی و یا مدرسه علمیه، یک و یا چند دوره از رشته‌ای که خود اجرا کرده‌اند، را به صورت «اجرای دوره»، اجرا کنند. مسئولیت علمی و نظارت بر این گونه از اجرا بر عهده واحد آموزشی تخصصی اصلی بوده و امور اجرایی این دوره‌ها بر عهده مدیریت استانی می‌باشد.

نحوه تأسیس، توسعه واحدهای آموزشی تخصصی و پذیرش در رشته‌های تخصصی

۱- تأسیس واحد آموزشی تخصصی:

ماده ۴: کلیه واحدهای آموزشی تخصصی حوزوی، برای فعالیت نیازمند به اخذ مجوز تأسیس طبق شرایط و ضوابط ابلاغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه هستند.

ماده ۵: متقاضیان اجرای رشته‌های تخصصی، در صورت دارا بودن شرایط، درخواست تأسیس واحد آموزشی تخصصی مد نظر را به مدیریت استان ارائه و در صورت تأیید جهت تصمیم‌گیری به کمیسیون مراکز تخصصی ارسال می‌کنند.

ماده ۶: کمیسیون مراکز تخصصی، درخواست‌های تأسیس واحد آموزشی تخصصی را در صورت تأیید، جهت تصمیم‌گیری نهایی به شورای گسترش ارسال می‌کند.

ماده ۷: تصمیم‌گیری نهایی در خصوص واحدهای آموزشی تخصصی «وابسته»، بر عهده شورای عالی حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۸: درخواست تأسیس و راه‌اندازی «مجتمع» حوزوی، مطابق دستورالعمل مربوطه و پس از تعیین واحدهای حوزوی تحت پوشش، مجاز می‌باشد.

۲- اجرای رشته‌های تخصصی:

ماده ۹: واحدهای آموزشی تخصصی دارای مجوز فعالیت از شورای گسترش می‌توانند به یکی از شیوه‌های ذیل، به اجرای رشته تخصصی بپردازند:

(الف) توسط همان واحد آموزشی تخصصی؛

(ب) توسط واحد آموزشی تخصصی با راه‌اندازی شعبه؛

ج) توسط واحد آموزشی تخصصی به صورت اجرای دوره؛

ماده ۱۰: پس از اخذ هر یک از مجوز تأسیس یا مجوز راه‌اندازی شعبه یا مجوز اجرای دوره یا مجوز

اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه، پذیرش دانش‌پژوه و تعیین ظرفیت آن در هر نیم‌سال (هر دوره پذیرشی)، منوط به اخذ مجوز از مرکز مدیریت است.

ماده ۱۱: مجوز پذیرش در رشته‌های سطح دو و سه در نهایت توسط کمیسیون مراکز تخصصی

صادر شده و تأیید مجوز پذیرش رشته‌های سطح چهار و بالاتر، پس از صدور مجوز اولیه توسط کمیسیون مراکز تخصصی، بر عهده شورای گسترش می‌باشد.

ماده ۱۲: پذیرش طلاب برای اشتغال به تحصیل در رشته‌های تخصصی، در هر دو نیم سال اول و

دوم به صورت مجزا، انجام می‌شود.

ماده ۱۳: ارسال تقاضا و اخذ مجوز برای اجرای دوره، تأسیس واحد آموزشی تخصصی، ایجاد

شعبه و تغییر در نوع واحد آموزشی باید قبل از اعلام زمان پذیرش انجام شده باشد.

۳- تغییر در نوع مجوز فعالیت واحد آموزشی تخصصی:

ماده ۱۴: واحدهای آموزشی حوزوی می‌توانند بعد از اخذ مجوز فعالیت از سوی شورای گسترش

حوزه‌های علمیه، مطابق شرایط و ضوابطی که در ادامه آمده است، نسبت به تغییر نوع

واحد آموزشی خود اقدام کنند. البته تا قبل از نهایی شدن و ابلاغ مجوز جدید، «نوع

واحد آموزشی» آن‌ها تغییر نخواهد کرد.

ماده ۱۵: تغییر در نوع مجوز به صورت‌های ذیل می‌باشد:

• **تغییر در اصل حوزه دانشی خود؛** این نوع درخواست مخصوص «مرکز تخصصی» است

و این نوع از واحد آموزشی فقط مجاز به اجرای رشته‌های تخصصی در یک حوزه دانشی (غیر

از حوزه دانشی فقه و اصول) هستند، می‌توانند تقاضای تغییر حوزه دانشی خود را به حوزه

دانشی دیگر ارائه دهند. در این صورت نیازی به تغییر در عنوان خود نخواهند بود و کماکان

«مرکز تخصصی» باقی خواهند ماند.

• تغییر «مرکز تخصصی» به «مدرسه عالی فقهی» و بالعکس؛ «مرکز تخصصی» مجری رشته‌های تخصصی در حوزه‌های دانشی غیر از «حوزه دانشی فقه و اصول» است. «مدرسه عالی فقهی» مجری رشته‌های تخصصی «حوزه دانشی فقه و اصول» هستند. در این نوع درخواست این دو نوع از واحدهای آموزشی می‌توانند تقاضای خود را برای تغییر در اصل حوزه دانشی خود داشته باشند که در نتیجه «مرکز تخصصی» به «مدرسه عالی فقهی» و بالعکس تبدیل خواهد شد.

• تغییر در تعداد حوزه دانشی خود؛ در این نوع درخواست، واحد آموزشی تخصصی که فقط مجاز به اجرای رشته‌های تخصصی در یک حوزه دانشی هستند (مرکز تخصصی، مدرسه عالی فقهی)، می‌توانند تقاضای اجرای دو یا چند حوزه دانشی داشته باشند که در این صورت باید تقاضای تغییر مجوز فعالیت خود را به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» ارائه دهند. عکس این نوع تغییر نیز امکان پذیر می‌باشد (تغییر «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی»)

۴- توقف فعالیت و انحلال واحد آموزشی تخصصی:

ماده ۱۶: پس از اخذ مجوز تأسیس یا مجوز راه‌اندازی شعبه یا مجوز اجرای دوره یا مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه، متقاضی موظف است حداکثر ظرف مدت دو سال، نسبت به راه‌اندازی، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته اقدام نماید. در غیر این صورت مرکز مدیریت ضمن تذکر به متقاضی، به وی یک سال مهلت می‌دهد تا نسبت به راه‌اندازی، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته اقدام نماید.

ماده ۱۷: در صورتی که متقاضی پس از اخذ مجوز، در مدت تعیین شده، نسبت به راه‌اندازی، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته اقدام ننماید، مجوز وی لغو و از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

ماده ۱۸: در صورتی که واحد آموزشی تخصصی، نتواند در مدت حداکثر دو سال، «پذیرش موفق» و تشکیل کلاس درس داشته باشد، ادامه فعالیت آن واحد آموزشی تخصصی، منوط به نظر کمیسیون مراکز تخصصی خواهد بود.

ماده ۱۹: در صورت توقف فعالیت واحد آموزشی، یک سال به هیئت امناء و مؤسس فرصت داده می شود تا شرایط ادامه فعالیت واحد آموزشی تخصصی را فراهم نمایند و در غیر این صورت با اعلام عدم توانایی تأمین شرایط ادامه فعالیت واحد آموزشی تخصصی به هیئت امناء، آن واحد آموزشی تخصصی بر اساس دستورالعمل مصوب منحل می گردد.

ماده ۲۰: مرکز مدیریت می تواند با مصوبه شورای گسترش، با تغییر مؤسس و یا تغییر نام واحد آموزشی تخصصی، شرایط ادامه فعالیت واحد آموزشی را فراهم نماید.

ماده ۲۱: در صورت توقف فعالیت یا انحلال واحد آموزشی تخصصی، آن واحد موظف است با همکاری مرکز مدیریت، زمینه ادامه تحصیل و یا انتقال دانش پژوهان خود را در واحدهای آموزشی تخصصی دیگر فراهم نماید.

۵- ثبت نام و پذیرش طلاب در واحد آموزشی تخصصی:

ماده ۲۲: واحدهای آموزشی در صورت تأیید درخواست «اجرای رشته» و یا «اجرای دوره» می توانند نسبت به پذیرش طلاب در آن واحد آموزشی اقدام نمایند.

ماده ۲۳: داشتن شرایط عمومی و اختصاصی برای طلاب متقاضی تحصیل در رشته های تخصصی، الزامی می باشد.

ماده ۲۴: فرایند و مراحل سنجش و پذیرش طلاب در رشته های تخصصی به شرح ذیل می باشد:

۱. ثبت نام؛

۲. آزمون کتبی؛

۳. مصاحبه علمی.

ماده ۲۵: برگزاری آزمون کتبی، منابع آزمون، نحوه طرح و تصحیح سؤالات در سطوح دو و سه با نظر گروه علمی تربیتی می باشد.

ماده ۲۶: برگزاری آزمون کتبی، در سطح چهار الزامی بوده و نحوه برگزاری آن مطابق دستورالعمل مربوطه (ابلاغی توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه) می باشد.

ماده ۲۷: برگزاری مصاحبه علمی بر عهده واحد آموزشی تخصصی مجاز به پذیرش بوده و نحوه برگزاری آن مطابق دستورالعمل مربوطه (ابلاغی توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه) می باشد.

ماده ۲۸: تحصیل طلاب، در رشته های تخصصی، پس از طی مراحل سنجش و پذیرش در رشته و واحد آموزشی تخصصی مد نظر، مجاز می باشد.

۶- تغییر کادر اجرایی واحد آموزشی تخصصی و نحوه بررسی و تأیید آن:

ماده ۲۹: ارکان واحد آموزشی تخصصی و کادر اجرایی آن و فرایند تصمیم گیری در خصوص تغییر آن ها به شرح ذیل می باشد:

ردیف	عنوان	مدت زمان حکم	فرایند رسیدگی و تأیید	صدور حکم
۱	هیأت امناء	به تقاضای مؤسس	تقاضای مؤسس - بررسی در شورای آموزش استان - بررسی و تأیید کمیسیون مراکز تخصصی - بررسی و تأیید شورای گسترش	توسط مدیر استان
۲	مدیر واحد آموزشی تخصصی	۲ سال	تقاضای هیأت امناء - بررسی در شورای آموزش استان - بررسی و تأیید کمیسیون مراکز تخصصی	توسط مدیر استان
۳	معاون آموزش	۲ سال	تقاضای مدیر واحد آموزشی - بررسی و تأیید در هیأت امناء - بررسی و تأیید در شورای آموزش استان	توسط مدیر واحد آموزشی
۴	معاون پژوهش	۲ سال	تقاضای مدیر واحد آموزشی - بررسی و تأیید در هیأت امناء - بررسی و تأیید در شورای آموزش استان	توسط مدیر واحد آموزشی
۵	سایر معاونت ها	۲ سال	تقاضای مدیر واحد آموزشی - بررسی و تأیید در هیأت امناء - بررسی و تأیید در شورای آموزش استان	توسط مدیر واحد آموزشی

بخش اول: نحوه تأسیس، توسعه، انحلال و درخواست اجرای رشته تخصصی

...

مقدمه

به منظور اجرای بندهای ۳ و ۷ ماده ۳ مصوبه ۴۲۷ شورای عالی حوزه‌های علمیه، موضوع شرح وظایف و اختیارات شورای گسترش و با عنایت به مصوبات ۶۱۷ و ۱۰۸۰ شورای عالی، دستورالعمل اجرایی تأسیس و اجرای رشته واحدهای آموزشی تخصصی، مبتنی بر اصول و سیاست‌های حاکم بر مدیریت حوزه‌های علمیه، در سالهای قبل توسط دفتر هماهنگی امور مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی حوزوی تدوین شد که پس از بازنگری و تطبیق با مصوبات جدید، به شرح ذیل توسط معاونت آموزش، تدوین شده است.

در این دستورالعمل مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به اختصار "مرکز مدیریت"، شورای گسترش حوزه‌های علمیه به اختصار "شورای گسترش"، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه به اختصار "معاونت آموزش"، مدیریت حوزه‌های علمیه استان‌ها به اختصار "مدیریت استانی" و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی حوزوی و مدارس عالی حوزوی به اختصار "واحد آموزشی تخصصی" اطلاق می‌شوند.

فصل اول: تأسیس واحد آموزشی تخصصی

ماده ۳۰: کلیه واحدهای آموزشی تخصصی، برای فعالیت نیازمند به اخذ مجوز تأسیس طبق شرایط و ضوابط مندرج در این بخش می باشند.

الف) شرایط اخذ مجوز تأسیس

ماده ۳۱: شرایط اخذ مجوز تأسیس، عبارت است از:

- ۱) وجود متقاضی حقیقی یا حقوقی واجد شرایط، به عنوان مؤسس؛
- ۲) احراز ضرورت تأسیس، بر اساس آمایش سرزمینی و سیاست های شورای عالی حوزه های علمیه و نقشه اجرایی درختواره؛^۱
- ۳) مصوب بودن کلیات و برنامه درسی (اهداف، سیاست ها و جداول دروس) رشته و گرایش مورد تقاضا؛^۲
- ۴) موافقت شورا و مدیریت حوزه علمیه استان، برای متقاضیان تأسیس واحد آموزشی تخصصی در استان ها؛^۳
- ۵) امکان ساخت یا تأمین مکان مناسب وقفی یا ملکی ثبتی، به نام حوزه علمیه و تحت پوشش شورای عالی حوزه های علمیه؛

۱. احراز ضرورت تأسیس، برای متقاضیان تأسیس در قم، توسط معاونت آموزش و برای متقاضیان تأسیس در استان ها توسط مدیریت استانی و با تأیید معاونت آموزش انجام می پذیرد.
۲. اخذ مجوز تأسیس واحد آموزشی تخصصی منوط به مصوب بودن کلیات و برنامه درسی رشته و گرایش مورد تقاضا می باشد و در صورتی که کلیات و برنامه درسی رشته و گرایش مورد تقاضا مصوب نباشد، متقاضی موظف است ابتدا مراحل تصویب آن را طبق آیین نامه ها و دستورالعمل های ابلاغی طی نماید.
۳. در خصوص متقاضیان تأسیس واحد آموزشی تخصصی در قم موافقت معاونت آموزش لازم می باشد.

تبصره ۱: شرایط وقف‌نامه مرکز، نباید مغایرتی با مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه داشته باشد.

تبصره ۲: در مورد مناطق ویژه و خاص، بر اساس دستورالعمل مربوطه، اقدام خواهد شد.

۶) تعهد مؤسس مبنی بر تأمین هزینه‌ها و تجهیز امکانات واحد آموزشی تخصصی؛
۷) معرفی هیئت امناء، مدیر و معاونان واجد شرایط با توجه به ظرفیت واحد آموزشی و طبق آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی؛^۱

۸) معرفی اساتید گروه علمی- تربیتی متناسب با رشته، گرایش‌ها و ظرفیت واحد آموزشی طبق آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی؛^۲

تبصره ۱: در واحدهای آموزشی تخصصی که توسط مرکز مدیریت تأسیس می‌شوند، نیاز به معرفی هیئت امناء نبوده و مدیر وقت حوزه‌های علمیه مؤسس می‌باشد.

تبصره ۲: مدیر، معاونان و اساتید گروه علمی- تربیتی واحدهای آموزشی تخصصی در خصوص وظائف، ساعات موظفی و... تابع آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی مرکز مدیریت می‌باشند.

۹) موافقت کمیسیون مراکز تخصصی؛

۱۰) موافقت شورای گسترش.

تبصره: اخذ موافقت شورای عالی حوزه‌های علمیه برای تأسیس واحدهای آموزشی «وابسته»^۳ ضروری می‌باشد.

۱. شرایط و ضوابط مربوطه در مصوبه ۶۲۴ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۶ و ۱۳۸۸/۴/۲۰ شورای عالی حوزه‌های علمیه ذکر گردیده است.

۲. شرایط و ضوابط مربوطه طی نامه شماره ۱۳/۲۵۶۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۳ از سوی مدیر محترم حوزه‌های علمیه ابلاغ گردیده است.

۳. واحدهای آموزشی حوزوی به دو صورت ذیل، تأسیس و فعالیت می‌نمایند:

ب) شرایط متقاضی تأسیس

ماده ۳۲: متقاضی تأسیس واحد آموزشی تخصصی، باید واجد شرایط ذیل باشد:

- ۱) التزام عملی به ولایت فقیه و پابندی به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
- ۲) دارای حسن سابقه و مورد اعتماد عموم بودن؛
- ۳) احراز توانایی تأمین مکان و تجهیز و تأمین مالی واحد آموزشی؛
- ۴) توانایی جذب کادر علمی، تربیتی و اداری متناسب با ظرفیت و دوره تحصیلی واحد آموزشی، برابر شرایط و ضوابط مربوطه؛
- ۵) حوزوی بودن با تحصیلات سطح سه؛

تبصره ۱: در صورتی که متقاضی، مدرک تحصیلی رسمی حوزوی نداشته باشد، باید مراتب علمی وی، از سوی شورای گسترش، حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح سه، تشخیص داده شود.

تبصره ۲: در صورتی که ایجاد واحد آموزشی در مناطق محروم به تشخیص شورای گسترش ضرورت داشته باشد، حداقل مدرک تحصیلی سطح دو یا معادل آن می باشد.

تبصره ۳: در صورتی که متقاضی تأسیس هیئت مؤسس باشد، حداقل یکی از اعضای آن باید حائز شرط بند «۵» باشد.

الف) واحدهای آموزشی «وابسته»: واحدی است که مؤسس آن مرکز مدیریت حوزه های علمیه بوده و با اخذ مجوز از شورای گسترش و شورای عالی حوزه های علمیه ضمن تبعیت در سیاست ها، خط مشی ها، مقررات و تشکیلات، دارای تعلق سازمانی و تحت پوشش مالی و مدیریتی کامل مرکز مدیریت حوزه های علمیه می باشد.

ب) واحدهای آموزشی «غیروابسته»: واحدی است دارای مؤسس حقیقی یا حقوقی و هیئت امنا، که با اخذ مجوز از شورای گسترش حوزه های علمیه و تحت نظارت آن راه اندازی شده و دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و کلیه هزینه های آن توسط مؤسس تأمین می گردد؛ این واحد در سیاست ها، خط مشی ها، مقررات و تشکیلات، تابع مرکز مدیریت حوزه های علمیه می باشد؛ براساس ضوابط و مقررات واحد آموزشی مذکور از حمایت مالی مرکز مدیریت حوزه های علمیه برخوردار می شود.

تبصره ۴: در صورتی که مؤسس، از اشخاص حقوقی باشد، واحد حقوقی مورد نظر، علاوه بر دارا بودن شرایط فوق به جز بند ۵، باید دارای ماهیت حوزوی، اعم از آموزشی، پژوهشی یا تبلیغی باشد و در مراجع ذیصلاح، به ثبت رسیده و برابر اساسنامه یا مصوبات هیئت امنای آن واحد حقوقی، مجاز به تأسیس مراکز حوزوی باشد.

ج) مدارک مورد نیاز

ماده ۳۳: مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده به شرح ذیل می باشد:

- (۱) تکمیل و ارائه فرم های مجوز تأسیس واحد آموزشی تخصصی؛
- (۲) ارائه تصویر مدارک مورد نیاز و مذکور در فرم های مجوز تأسیس واحد آموزشی تخصصی؛
- (۳) تکمیل فرم های امور صیانتی توسط مدیر و معاونان؛
- (۴) تکمیل اساس نامه الگوی مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی حوزوی.^۱

د) مراحل اخذ مجوز تأسیس

ماده ۳۴: مراحل اخذ مجوز تأسیس به شرح ذیل است:

- (۱) تقاضای تأسیس واحد آموزشی تخصصی و تشکیل پرونده؛
- (۲) تکمیل مدارک و انجام کارشناسی های لازم توسط مدیریت استانی و ارسال پرونده به معاونت آموزش پس از موافقت شورای استان و تأیید مدارک؛
- (۳) انجام کارشناسی های لازم توسط معاونت آموزش و ارسال پرونده کامل به کمیسیون مراکز تخصصی پس از تأیید؛
- (۴) بررسی پرونده در کمیسیون مراکز تخصصی؛

۱. مصوبه ۶۲۵ و ۶۲۶ شورای عالی.

۵) ارسال پرونده کامل به همراه مستندات به شورای گسترش از سوی کمیسیون مراکز تخصصی، پس از موافقت (در صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می‌گردد)؛

۶) بررسی پرونده در شورای گسترش؛

۷) اعلام موافقت شورای گسترش با تأسیس واحد آموزشی تخصصی توسط معاونت آموزش (در صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می‌گردد)؛

۸) اقدام مؤسس نسبت به راه‌اندازی واحد آموزشی تخصصی، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته تخصصی (در صورت موافقت کمیسیون مراکز تخصصی).

ماده ۳۵: مجوز تأسیس در ابتدا با عنوان مرکز تخصصی و با مجوز اجرای یک رشته و در سطح دو یا سه اعطاء خواهد شد و مجوز اجرای بیش از یک رشته و ارتقاء به مؤسسه آموزش عالی حوزوی و یا ارتقاء سطح، پس از طی مراحل ذکر شده در فصل ششم این بخش صورت خواهد گرفت.^۱

۱. سربرگ‌های اداری، مهر و سردرب واحد آموزشی تخصصی باید با توجه به مجوز اخذ شده تنظیم گردد و هرگونه تغییر در این امور قبل از ابلاغ رسمی از سوی مرکز مدیریت مجاز نمی‌باشد.

فصل دوم: نحوه تأسیس مجتمع عالی حوزوی

ماده ۳۶: کلیه واحدهای آموزشی تخصصی، برای فعالیت نیازمند به اخذ مجوز تأسیس طبق شرایط و ضوابط مندرج در این بخش می‌باشند.

ماده ۳۷: به مجموع حداقل ۳ واحد^۱ از واحدهای آموزشی، پژوهشی، تبلیغی فرهنگی و مهارتی حوزوی که هر کدام از آنها با اخذ مجوزهای لازم و در چارچوب مأموریتها و شرح وظایف خود تحت عنوان یک مدیریت واحد اداره شوند، «مجتمع» گفته می‌شود.

تبصره: در تأسیس یک مجتمع تنوع واحدهای مذکور لازم نیست؛ بنابراین یک مجتمع میتواند از سه واحد آموزشی و یا سه واحد پژوهشی و یا تلفیقی از این واحدها تأسیس گردد حداقل وجود دو واحد آموزشی یا دو واحد پژوهشی یا یک واحد آموزشی و یک واحد پژوهشی در تأسیس یک مجتمع ضرورت دارد.

ماده ۳۸: مجتمع حوزوی به دو صورت ذیل تأسیس و فعالیت می‌نمایند.

الف) مجتمع عالی وابسته: واحدی است که با مجوز شورای گسترش حوزه‌های علمیه توسط مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه تأسیس شده و در سیاستها، خط مشی‌ها مقررات و تشکیلات تابع مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه بوده و هزینه‌های مالی آن توسط مرکز مذکور تأمین می‌شود.

ب) مجتمع عالی غیر وابسته: واحدی است که با مجوز شورای گسترش حوزه‌های علمیه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی تأسیس شده و در سیاستها خط مشی‌ها

۱. مقصود از واحد؛ سازمان مشخصی است که بر اساس مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و یا شوراهای اقماری آن مانند شورای گسترش حوزه‌های علمیه و شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی، تأسیس و اداره می‌شود.

مقررات و تشکیلات تابع مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه بوده و هزینه‌های مالی آن توسط مؤسس و هیئت امناء تأمین می‌شود.

تبصره: در صورت نیاز و با تشخیص مدیر حوزه‌های علمیه مجتمع عالی غیر وابسته می‌تواند از حمایت مالی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برخوردار شود.

ماده ۳۹: اهداف راه اندازی مجتمع عبارتند از:

۱. مدیریت بهینه دانش و رشته‌های حوزوی و ایجاد خط معیار در علوم مختلف؛
 ۲. زمینه سازی به منظور توسعه و تعمیق علوم حوزوی و تربیت نیروهای مستعد؛
 ۳. هدایت فرآیندهای علمی و تسهیل در تبادل اطلاعات و تجربیات واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
 ۴. تسریع و تسهیل در امور آموزشی پژوهشی تهذیبی تبلیغی و اجرایی واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
 ۵. بهینه سازی و ساماندهی منابع انسانی و مالی تجهیزات و فضای کالبدی در جهت کاهش هزینه‌های مرتبط و استفاده هرچه بهتر از امکانات و ظرفیتهای موجود؛
 ۶. هدایت حمایت و نظارت هر چه بیشتر بر فرآیندها و فعالیتهای با ایجاد مدیریت متمرکز.
- ماده ۴۰:** ارکان مجتمع غیر وابسته، عبارتند از:

- ۱) مؤسس یا هیئت مؤسس؛
- ۲) هیئت امناء؛
- ۳) شورای مجتمع؛
- ۴) مدیر مجتمع.

ماده ۴۱: مجتمع غیر وابسته با تقاضای اشخاص حقیقی و حقوقی و موافقت شورای گسترش حوزه‌های علمیه براساس این آیین‌نامه تأسیس می‌گردد.

ماده ۴۲: شرایط متقاضی تأسیس مجتمع غیر وابسته به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) اعتقاد و التزام به ولایت فقیه و پابندی به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
- ۲) التزام به رسالت‌ها ارزش‌های اسلامی و شئون روحانیت؛

۳) برخوردار از حسن سابقه حسن شهرت و دارا بودن صلاحیت‌های اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛

۴) توانایی تأمین مکان تجهیز و تأمین مالی مجتمع؛

۵) توانایی جذب نیروی علمی تربیتی و اداری متناسب با عرصه فعالیت مجتمع برابر شرایط و ضوابط مربوطه؛

۶) برخوردار از فضل حوزوی شایستگی‌های لازم متناسب با عرصه فعالیت مجتمع و تحصیلات سطح چهار؛

تبصره: در صورتی که متقاضی، مدرک تحصیلی رسمی حوزوی نداشته باشد باید مراتب علمی وی بر اساس دستورالعمل شورای گسترش حوزه‌های علمیه حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح چهار تشخیص داده شود.

۷) تلبس دائم به لباس روحانیت.

ماده ۴۳: متقاضی تأسیس باید به تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه برسد.

ماده ۴۴: در صورتی که مؤسس از اشخاص حقوقی باشد باید دارای هویت حوزوی و صلاحیتهای لازم بوده و در مراجع ذی صلاح به ثبت رسیده باشد همچنین برابر اساسنامه یا مصوبات هیئت امنای آن واحد حقوقی، مجاز به تأسیس مجتمع حوزوی باشد.

تبصره: در صورتی که متقاضی تأسیس، هیئت مؤسس باشد حداقل یکی از اعضای آن باید حائز شرط بند ۶ ماده ۴۲ باشد.

ماده ۴۵: وظایف مؤسس در مجتمع غیر وابسته به شرح ذیل می‌باشد:

۱) تأمین فضای آموزشی، مناسب تجهیزات و امکانات آموزشی پژوهشی تهذیبی تربیتی و تبلیغی مورد نیاز در چارچوب ضوابط و معیارهای اعلامی؛

۲) تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی مجتمع؛

۳) ایجاد منابع پایدار و جذب منابع مالی جدید برای مجتمع متناسب با شئونات حوزه‌های علمیه و در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛

۴) حفظ و نگهداری اموال و مستغلات عمده مده مجتمع؛

۵) پیگیری امور موقوفات مجتمع و تلاش در جهت ایجاد موقوفات جدید و احیای موقوفات موجود؛

تبصره: وظایف موضوع بندهای ۳، ۴ و ۵ به تشخیص مؤسس به صورت کلی یا جزئی قابل تفویض به مدیر مجتمع میباشد.

۶) پرداخت حقوق و مزایا بیمه و سنوات نیروهای علمی اداری و خدماتی مجتمع در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛

۷) نظارت بر اجرای ضوابط و مقررات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه در مجتمع؛

۸) پیشنهاد اعضای حقیقی هیئت امناء مجتمع به مدیر حوزه‌های علمیه جهت تأیید و صدور حکم.

تبصره: در صورت عدم تأیید افراد پیشنهادی موضوع این بند مؤسس موظف به پیشنهاد افراد جدید می‌باشد.

ماده ۴۶: در مجتمع غیر وابسته در صورت فوت یا استعفای مؤسس، وظایف ایشان موقتاً بر عهده رئیس هیئت امنای مجتمع خواهد بود. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه موظف است حداکثر ظرف مدت ۶ ماه نسبت به معرفی جانشین مؤسس به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید اقدام نماید.

تبصره ۱: مؤسس می‌تواند برای بعد از حیات خود جانشین معرفی نماید؛ جانشین مذکور به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید معرفی خواهد شد.

تبصره ۲: استعفای مؤسس باید به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه برسد.

ماده ۴۷: در صورت فوت مؤسس، وصی ایشان و یا متولی ساختمان مجتمع و واحدهای زیر مجموعه آن، لزوماً به عنوان جانشین مؤسس مجتمع نخواهند بود. تعیین جانشین مؤسس براساس ضوابط مقرر در این آئین نامه صورت خواهد گرفت.

ماده ۴۸: اعضای هیئت امنای مجتمع باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱) اعتقاد و التزام به ولایت فقیه و پابندی به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛

۲) التزام به رسالتها ارزشهای اسلامی و شئون روحانیت؛

۳) برخوردار از حسن سابقه حسن شهرت و دارا بودن صلاحیتهای اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛

۴) توانمندی در انجام دادن وظایف محوله؛

ماده ۴۹: اعضای هیئت امناء حداکثر ۹ نفر میباشند که عضویت افراد زیر الزامی است

۱) نماینده مدیر حوزههای علمیه؛

۲) مدیر حوزه علمیه استان محل تأسیس و فعالیت مجتمع؛

۳) یک نفر از پژوهشگران حوزوی متناسب با عرصه فعالیت مجتمع؛

۴) دو نفر از مدرسان سطوح عالی حداقل دارای پنج سال سابقه تدریس در سطوح عالی سطح ۲ و ۳ فقه و اصول و یا دارای پنج سال سابقه تدریس در سطح ۳ و ۴ رشتههای مجتمع؛

۵) مدیر مجتمع؛

۶) مؤسس

تبصره ۱: در موارد خاص به تشخیص مدیر حوزههای علمیه به جای مؤسس، نماینده مؤسس می تواند عضو هیئت امناء شود.

تبصره ۲: اعضای موضوع بند ۳ و ۴ توسط مؤسس پیشنهاد و پس از تأیید مدیر حوزههای علمیه با حکم ایشان منصوب می شوند. مدت این احکام سه سال می باشد و انتخاب مجدد ایشان بلامانع است و در صورت عدم تأیید افراد پیشنهادی، مؤسس موظف به پیشنهاد افراد جدید می باشد.

تبصره ۳: در صورت نیاز، شورای گسترش حوزههای علمیه می تواند تعداد اعضای هیئت امناء را با عضویت افراد حقیقی واجد شرایط، حداکثر تا ۹ نفر افزایش دهد.

ماده ۵۰: در ابتدای تأسیس، اعضای هیئت امناء باید به تأیید شورای گسترش برسند.

ماده ۵۱: رئیس هیئت امناء و دبیر آن، توسط اعضاء انتخاب می شود.

ماده ۵۲: هیئت امناء، حداقل دو ماه یک بار به دعوت رئیس هیئت امناء تشکیل جلسه می دهد و در صورت لزوم به پیشنهاد مدیر مجتمع یا سه نفر از اعضاء، پس از تأیید رئیس هیئت امناء، جلسه فوق العاده تشکیل می شود.

تبصره: نحوه اداره جلسات هیئت امناء بر اساس دستورالعملی که با همکاری معاونت آموزش و معاونت پژوهش حوزه های علمیه تهیه و به تأیید مدیر حوزه های علمیه می رسد خواهد بود.

ماده ۵۳: مجتمع غیر وابسته و واحدهای زیر مجموعه آن دارای یک هیئت امناء تحت عنوان هیئت امنای مجتمع می باشند.

ماده ۵۴: وظایف و اختیارات هیئت امنای مجتمع عبارت است از:

- ۱) تصویب اهداف و سیاستها و خط مشیهای اجرایی مجتمع
- ۲) جلب کمکهای مالی و امکانات از اشخاص حقیقی و حقوقی بارعایت ضوابط و مقررات و شئونات حوزوی؛
- ۳) نظارت بر فعالیتهای فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و تبلیغی مجتمع؛
- ۴) بررسی و تصویب بودجه جاری عمرانی و تحقیقاتی مجتمع؛
- ۵) بررسی پیشنهاد هر نوع توسعه یا انحلال واحدهای تابعه دوره های آموزشی و تصویب یا اجرای رشته ها یا گرایشهای تحصیلی واحد، آموزشی و ارجاع به مرکز مدیریت حوزه های علمیه؛
- ۶) پیشنهاد نصب عزل پذیرش و ارسال استعفای مدیر مجتمع به مدیر حوزه های علمیه، جهت اقدام مقتضی؛
- ۷) پیشنهاد معاونان مجتمع به شورای گسترش حوزه های علمیه جهت تأیید؛
- ۸) پیشنهاد انحلال مجتمع به مرکز مدیریت حوزه های علمیه؛
- ۹) نظارت بر رعایت مقررات استخدامی و ضوابط پرداخت حقوق و مزایا حق بیمه و سنوات کارکنان در مجتمع در چارچوب مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت حوزه های علمیه؛
- ۱۰) نظارت بر رعایت ضوابط مصوب پرداخت حق التحقیق حق التدریس حق الترجمة حق التألیف و نظایر آن در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛
- ۱۱) نظارت بر رعایت آیین نامه های اداری مالی و معاملاتی مصوب؛
- ۱۲) بررسی و تصویب آیین نامه ها و دستورالعمل های مورد نیاز هیئت امناء و مجتمع در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب؛

۱۳) تصویب اخذ قرض الحسنه و تسهیلات بانکی داخلی بارعایت شئونات حوزوی.

ماده ۵۵: هیئت امناء می‌تواند دفتری را برای پیگیری وظایف محوله، در مجتمع ایجاد نماید.

ماده ۵۶: مجتمع غیر وابسته دارای شورایی تحت عنوان شورای مجتمع با ترکیب ذیل خواهد بود.

الف) مدیر مجتمع؛

ب) مؤسس یا نماینده ایشان؛

ج) مدیران واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛

د) معاونین مجتمع؛

هـ) یک نفر از اساتید با سابقه حوزه‌های علمیه متناسب با حوزه فعالیت مجتمع

به عنوان نماینده مدیر حوزه‌های علمیه به انتخاب ایشان؛

تبصره: استاد موضوع این بند با حکم مدیر حوزه‌های علمیه به مدت ۳ سال منصوب می‌شود؛ انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

و) حداکثر دو نفر از مدیران گروه‌های علمی تربیتی و مهارتی هر واحد زیر

مجموعه مجتمع به تناسب موضوع و به انتخاب مدیر آن واحد.

ماده ۵۷: رئیس شورای مجتمع و دبیر آن در اولین جلسه توسط اعضاء انتخاب می‌شوند.

ماده ۵۸: نحوه اداره جلسات شورای مجتمع بر اساس دستورالعملی که با همکاری معاونت

آموزش و معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه تهیه و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه می‌رسد

خواهد بود.

ماده ۵۹: وظایف و اختیارات شورای مجتمع به شرح ذیل می‌باشد:

۱. بررسی و تصویب سیاستهای علمی مجتمع در حوزه دانشی خود در چارچوب

مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۲. بررسی و تصویب برنامه‌های بلند مدت میان مدت و کوتاه مدت مجتمع و واحدهای

زیر مجموعه در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت

حوزه‌های علمیه؛

۳. بررسی و تأیید، کلیات سرفصلها، جداول دروس و یا اصلاح آنها - که توسط واحدهای زیر مجموعه پیشنهاد می شود و ارجاع به مراجع ذیصلاح جهت تصویب.

۴. نیازسنجی، علمی، تهذیبی تربیتی و مهارتی اساتید و کارکنان به منظور توانمندسازی و ارائه آموزش های مورد نیاز؛

تبصره: بررسی کارشناسی مفاد بندهای فوق در یک گروه علمی مرکب از اعضای گروه های علمی تربیتی واحدهای زیر مجموعه مجتمع صورت خواهد گرفت دستورالعمل اجرایی این تبصره توسط معاون آموزش حوزه های علمیه تهیه و با تأیید مدیر حوزه های علمیه ابلاغ خواهد شد.

۵. بررسی و تصویب تقویم آموزشی سال تحصیلی پیشنهادی واحدهای زیر مجموعه در چارچوب مقررات مرکز مدیریت؛

۶. بررسی و تأیید اعضای پیشنهادی گروه های علمی - تربیتی و گروه های پژوهشی واحدهای زیر مجموعه؛

۷. پیشنهاد ظرفیت پذیرش طلاب واحدهای زیر مجموعه به مرکز مدیریت حوزه های علمیه؛

۸. بررسی و ارزیابی گزارش ها برنامه ها و فعالیت های واحدهای تابعه و تصویب راهکارهای ارتقائی و اصلاحی .

ماده ۶۰: شرایط مدیر مجتمع در مجتمع غیر وابسته به شرح ذیل می باشد:

(۱) التزام عملی به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛

(۲) التزام به رسالت ها ارزش های اسلامی و شئون روحانیت؛

(۳) برخورداری از حسن شهرت و دارا بودن صلاحیت های اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛

(۴) برخورداری از فضل حوزوی شایستگی های لازم متناسب با عرصه فعالیت مجتمع و دارای مدرک سطح چهار؛

تبصره: در صورتی که فرد پیشنهادی ، مدرک تحصیلی رسمی حوزوی نداشته باشد باید مراتب علمی وی بر اساس دستورالعمل شورای گسترش حوزه های علمیه حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح چهار تشخیص داده شود.

(۵) تابعیت جمهوری اسلامی؛

تبصره: در موارد ضروری با تشخیص مدیر حوزه‌های علمیه و تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه تصدی مدیریت مجتمع عالی غیر وابسته توسط اتباع غیر ایرانی بلامانع است.

۶) تلبس دائم به لباس روحانیت؛

۷) داشتن حداقل ۴۰ و حداکثر ۶۰ سال سن؛

تبصره: در صورت احراز توانمندی‌های لازم توسط معاونت آموزش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، رعایت حداکثر سن موضوع این بند لازم نیست

۸) تأهل؛

۹) توانمندی در انجام دادن وظایف محوله.

ماده ۶۱: مدیر مجتمع غیر وابسته با پیشنهاد هیئت امناء و تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه و با حکم مدیر حوزه‌های علمیه به مدت ۳ سال منصوب میشود؛ انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

ماده ۶۲: عزل مدیر مجتمع غیر وابسته با پیشنهاد هیئت امناء و تأیید مدیر حوزه‌های علمیه میباشد؛ مدیر حوزه‌های علمیه می تواند راساً نسبت به عزل مدیر مجتمع غیر وابسته اقدام نماید.

ماده ۶۳: قبول استعفای مدیر مجتمع با مدیر حوزه‌های علمیه میباشد.

ماده ۶۴: حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از عزل، استعفاء یا فوت مدیر مجتمع باید فرد پیشنهادی از طرف هیئت امناء به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید معرفی گردد؛ تا تأیید نهایی مدیر جدید یک نفر به انتخاب مدیر حوزه‌های علمیه به عنوان سرپرست مجتمع حداکثر به مدت ۶ ماه ادای وظیفه می نماید.

ماده ۶۵: هیئت امناء موظف است دو ماه قبل از اتمام مدیریت نسبت به معرفی مدیر اقدام نماید؛ تا تأیید مدیر جدید، مدیر قبلی پس از اتمام مدت مدیریت خود به عنوان سرپرست حداکثر به مدت ۶ ماه ادای وظیفه خواهد نمود.

ماده ۶۶: وظایف و اختیارات مدیر مجتمع به شرح ذیل می‌باشد:

۱. مدیریت کلان امور آموزشی پژوهشی تهذیبی تبلیغی و اجرایی مجتمع بر اساس مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت؛
۲. ایجاد هماهنگی هم افزایی و وحدت رویه در میان واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
۳. پیشنهاد اهداف سیاستها و خط مشیهای اجرایی مجتمع در چارچوب مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت حوزههای علمیه به هیئت امناء؛
۴. تعامل اثر بخش با مراکز علمی و اجرایی مرتبط در سطح ملی و استانی در چارچوب ضوابط و مقررات؛
۵. تهیه و پیشنهاد آئین نامه ها و دستورالعمل های مورد نیاز مجتمع و پیشنهاد به هیئت امناء؛
۶. پیشنهاد معاونین مجتمع به هیئت امناء جهت تأیید و پیشنهاد به شورای گسترش حوزههای علمیه؛
۷. نصب معاونین مجتمع پس از تأیید شورای گسترش حوزههای علمیه و نیز عزل و قبول استعفای ایشان؛
۸. تهیه و پیشنهاد کلیات برنامه های آموزشی، پژوهشی، تهذیبی - تربیتی و تبلیغی به شورای مجتمع؛
۹. صدور احکام اعضای گروههای علمی تربیتی واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
۱۰. تهیه و پیشنهاد هر نوع توسعه یا انحلال واحدهای تابعه دوره های آموزشی و تصویب یا اجرای رشته ها یا گرایش های تحصیلی واحد آموزشی به هیئت امناء؛
۱۱. تهیه و تنظیم بودجه جاری عمرانی و تحقیقاتی مجتمع و پیشنهاد به هیئت امناء؛
۱۲. زمینه سازی استفاده از ظرفیت اساتید نخبگان و فارغ التحصیلان واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
۱۳. برنامه ریزی در خصوص ارتقاء سطح دانشی مهارتی و تهذیبی اخلاقی مدیران معاونین و اساتید مجتمع؛
۱۴. تأیید و نظارت بر کلیه امور مالی انعقاد قراردادها، اسناد و اوراق بهادار و تعهد آور مجتمع در حدود وظایف و اختیارات خود و نیز در مواردی که مؤسس به ایشان تفویض مینماید؛
۱۵. ارائه گزارش عملکرد سالانه مجتمع و سایر گزارش های درخواستی به هیئت امناء و مرکز مدیریت حوزههای علمیه؛

۱۶. انجام سایر وظایف محوله مرتبط از طرف مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، مؤسس و هیئت امناء.

ماده ۶۷: در صورت بروز یکی از شرایط ذیل مجتمع برابر ضوابط مقرر در مصوبه ۱۰۸۰ شورای عالی حوزه‌های علمیه حسب مورد با تصویب شورای گسترش حوزه‌های علمیه در مسیر توقف پذیرش، توقف فعالیت و انحلال قرار خواهد گرفت.

(۱) عدم رعایت مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

(۲) فقدان یکی از شرایط مقرر در ماده ۵ این آئین‌نامه در مؤسس؛

(۳) عدم تأمین کیفیت مناسب آموزشی، پژوهشی و تربیتی؛

(۴) عدم تأمین مناسب نیروی علمی و اجرایی مجتمع؛

(۵) عدم تأمین مناسب مالی مجتمع؛

(۶) تقاضای حداقل دو سوم اعضای هیئت امناء مجتمع؛

(۷) احراز عدم نیاز به فعالیت مجتمع توسط مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه.

ماده ۶۸: ارکان مجتمع وابسته، عبارت‌اند از:

(۱) شورای مجتمع؛

(۲) مدیر مجتمع.

ماده ۶۹: تقاضای تأسیس مجتمع وابسته با پیشنهاد مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و تأیید شورای

گسترش حوزه‌های علمیه صورت می‌گیرد؛ پس از موافقت شورای گسترش حوزه‌های

علمیه با تأسیس مجتمع وابسته ساختار و سازمان نفرات آن باید به تأیید شورای عالی

حوزه‌های علمیه برسد. فعالیت مجتمع وابسته پس از تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه

رسمیت می‌یابد.

ماده ۷۰: تغییر مجتمع غیر وابسته دارای مجوز تأسیس و فعالیت از شورای گسترش حوزه‌های

علمیه به مجتمع وابسته باید به تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه برسد.

ماده ۷۱: مجتمع وابسته دارای شورایی تحت عنوان شورای مجتمع با ترکیب ذیل خواهد بود:

الف) مدیر مجتمع؛

ب) مدیران واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛

ج) معاونین مجتمع؛

د) یک نفر از اساتید با سابقه حوزه‌های علمیه متناسب با حوزه فعالیت مجتمع به عنوان نماینده مدیر حوزه‌های علمیه؛

تبصره: استاد موضوع این بند با حکم مدیر حوزه‌های علمیه به مدت ۳ سال منصوب می‌شود؛ انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

ه) حداکثر دو نفر از مدیران گروه‌های علمی - تربیتی و مهارتی هر واحد زیر مجموعه مجتمع به تناسب موضوع و به انتخاب مدیر واحد؛

ماده ۷۲: رئیس شورای مجتمع و دبیر آن در اولین جلسه توسط اعضاء انتخاب می‌شوند.

ماده ۷۳: نحوه اداره جلسات شورای مجتمع بر اساس دستورالعملی که با همکاری معاونت آموزش و معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه تهیه و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه می‌رسد خواهد بود.

وظایف و اختیارات شورای مجتمع:

ماده ۷۴: وظایف و اختیارات شورای مجتمع به شرح ذیل می‌باشد:

۱. بررسی و تصویب خط مشی‌ها سیاست‌های علمی و اجرایی مجتمع در حوزه دانشی خود در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۲. بررسی و تصویب برنامه‌های بلند مدت میان مدت و کوتاه مدت مجتمع و واحدهای زیر مجموعه در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۳. بررسی و تأیید، کلیات سرفصل‌ها، جداول دروس و یا اصلاح آنها - که توسط واحدهای زیر مجموعه پیشنهاد می‌شود و ارجاع به مراجع ذیصلاح جهت تصویب.

۴. نیازسنجی علمی، تهذیبی، تربیتی و مهارتی اساتید و کارکنان به منظور توانمندسازی و ارائه آموزش‌های مورد نیاز؛

تبصره: بررسی کارشناسی مفاد بندهای فوق در یک گروه علمی مرکب از اعضای گروه‌های علمی تربیتی مجتمع صورت خواهد گرفت. دستورالعمل اجرایی این تبصره توسط معاون آموزش حوزه‌های علمیه تهیه و با تأیید مدیر حوزه‌های علمیه ابلاغ خواهد شد.

۵. بررسی و تصویب آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های داخلی پیشنهادی از سوی مدیر مجتمع؛
۶. بررسی و تصویب پیشنهادهای مدیر مجتمع در خصوص تأسیس توسعه و راه اندازی، شعب، انحلال واحدهای تابعه و اجرای رشته‌های جدید مصوب مرتبط با توجه به ضرورتها نیازها و اهداف و مأموریت‌های مجتمع و ارجاع به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
۷. بررسی و تصویب تقویم آموزشی سال تحصیلی پیشنهادی واحدهای زیر مجموعه در چارچوب مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
۸. بررسی و تأیید اعضای پیشنهادی گروه‌های علمی - تربیتی و گروه‌های پژوهشی واحدهای زیر مجموعه؛
۹. پیشنهاد ظرفیت پذیرش طلاب واحدهای زیر مجموعه به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
۱۰. بررسی و ارزیابی گزارشها برنامه ها و فعالیت‌های واحدهای تابعه و تصویب راهکارهای ارتقائی و اصلاحی؛
۱۱. بررسی بودجه پیشنهادی مجتمع و ارجاع به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه.

ماده ۷۵: شرایط مدیر مجتمع به شرح ذیل می‌باشد:

- (۱) اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
- (۲) التزام به رسالتها ارزشهای اسلامی و شئون روحانیت؛
- (۳) برخورداری از حسن شهرت و دارا بودن صلاحیتهای اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛
- (۴) برخورداری از فضل حوزوی شایستگیهای لازم متناسب با عرصه فعالیت مجتمع و دارای مدرک سطح چهار؛

تبصره: در صورتی که فرد پیشنهادی، مدرک تحصیلی رسمی حوزوی نداشته باشد باید مراتب علمی وی بر اساس دستورالعمل شورای گسترش حوزه‌های علمیه حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح چهار تشخیص داده شود.

- (۵) تابعیت جمهوری اسلامی؛

تبصره: در موارد ضروری با تشخیص مدیر حوزه‌های علمیه و تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه تصدی مدیریت مجتمع عالی وابسته توسط اتباع غیر ایرانی بلامانع است.

(۶) تلبس دائم به لباس روحانیت؛

(۷) داشتن حداقل ۴۰ و حداکثر ۶۰ سال سن؛

تبصره: در صورت احراز توانمندی‌های لازم توسط معاونت آموزش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه رعایت حداکثر سن موضوع این بند، لازم نیست.

(۸) تأهل؛

(۹) توانمندی در انجام دادن وظایف محوله.

ماده ۷۶: مدیر مجتمع وابسته با پیشنهاد مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه و با حکم مدیر حوزه‌های علمیه به مدت ۳ سال منصوب می‌شود؛ انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

ماده ۷۷: عزل و قبول استعفای مدیر مجتمع وابسته با مدیر حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۷۸: حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از عزل استعفاء یا فوت مدیر مجتمع باید فرد پیشنهادی از طرف مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید معرفی گردد؛ تا تأیید نهایی مدیر جدید، یک نفر به انتخاب مدیر حوزه‌های علمیه به عنوان سرپرست مجتمع حداکثر به مدت ۶ ماه اداری وظیفه می‌نماید.

ماده ۷۹: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه موظف است دو ماه قبل از اتمام مدیریت مجتمع نسبت به معرفی مدیر اقدام نماید؛ تا تأیید مدیر جدید مدیر قبلی پس از اتمام مدت مدیریت؛ خود به عنوان سرپرست حداکثر به مدت ۶ ماه ادای وظیفه خواهد نمود.

ماده ۸۰: وظایف و اختیارات مدیر مجتمع به شرح ذیل می‌باشد:

۱. مدیریت کلان امور آموزشی پژوهشی، تهذیبی، تبلیغی و اجرایی مجتمع بر اساس مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت؛

۲. ایجاد هماهنگی هم افزایی و وحدت رویه در میان واحدهای زیر مجموعه؛

۳. پیشنهاد سیاست‌های علمی مجتمع در چارچوب مصوبات شورای عالی و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به شورای مجتمع جهت تصویب؛
 ۴. تعامل اثر بخش با مراکز علمی و اجرایی مرتبط در سطح ملی و استانی در چارچوب ضوابط و مقررات؛
 ۵. تهیه آئین نامه ها و دستورالعمل‌های مورد نیاز مجتمع در حدود وظایف و اختیارات خود و پیشنهاد به شورای مجتمع جهت تصویب؛
 ۶. پیشنهاد معاونین مجتمع به شورای گسترش حوزه‌های علمیه جهت تأیید؛
 ۷. نصب معاونین مجتمع پس از تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه و نیز عزل و قبول استعفای ایشان؛
 ۸. تهیه و پیشنهاد کلیات برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، تہذیبی - تربیتی و تبلیغی به شورای مجتمع؛
 ۹. صدور احکام اعضای گروه‌های علمی تربیتی واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
 ۱۰. تهیه و پیشنهاد هر نوع توسعه یا انحلال واحدهای تابعه دوره‌های آموزشی و تصویب یا اجرای رشته‌ها یا گرایش‌های تحصیلی واحد آموزشی به شورای مجتمع؛
 ۱۱. تهیه و تنظیم بودجه جاری عمرانی و تحقیقاتی مجتمع و پیشنهاد به شورای مجتمع جهت تأیید و ارسال به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
 ۱۲. زمینه سازی استفاده از ظرفیت، اساتید نخبگان و فارغ التحصیلان واحدهای زیر مجموعه مجتمع؛
 ۱۳. برنامه‌ریزی در خصوص ارتقاء سطح دانشی مهارتی و تہذیبی اخلاقی مدیران معاونین و اساتید مجتمع؛
 ۱۴. تأیید و نظارت بر کلیه امور مالی انعقاد قراردادها، اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور مجتمع در حدود وظایف و اختیارات خود؛
 ۱۵. ارائه گزارش عملکرد سالانه مجتمع و سایر گزارشهای درخواستی به شورای مجتمع و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
 ۱۶. انجام سایر وظایف محوله مرتبط از طرف مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه.
- ماده ۸۱:** هر مجتمع دارای چهار معاونت به شرح ذیل خواهد بود:

۱) معاونت آموزش؛

۲) معاونت پژوهش؛

۳) معاونت تهذیب و تبلیغ؛

۴) معاونت اجرایی.

تبصره: شرح وظایف معاونت ها و پست‌های سازمانی مجتمع توسط دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، حسب مورد با همکاری معاونت‌های مربوطه تهیه و پس از تایید مدیر حوزه‌های علمیه ابلاغ خواهد شد.

ماده ۸۲: تصویب دستورالعمل مربوط به سازمان نفرات مجتمع وابسته و غیر وابسته با شورای عالی حوزه‌های علمیه خواهد بود؛ تعیین سازمان نفرات و تطبیق با دستورالعمل مذکور در شورای گسترش حوزه‌های علمیه صورت می‌گیرد.

ماده ۸۳: معاونان مجتمع، باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱) اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛

۲) التزام به رسالتها ارزشهای اسلامی و شئون روحانیت؛

۳) برخورداری از حسن شهرت و دارا بودن صلاحیتهای اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛

۴) داشتن حداقل ۲۵ سال؛

۵) داشتن حداقل مدرک سطح سه؛

تبصره ۱: در صورتی که معاون مدرک تحصیلی رسمی حوزوی نداشته باشد باید مراتب علمی وی بر اساس دستورالعمل شورای گسترش حوزه‌های علمیه حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح سه تشخیص داده شود.

تبصره ۲: در معاونت اجرایی داشتن حداقل مدرک سطح دو کفایت میکند و همچنین نیازی به دارا بودن سابقه تدریس و پژوهش نیست

۶) دارا بودن سابقه تدریس یا پژوهش مورد قبول مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۷) تأهل؛

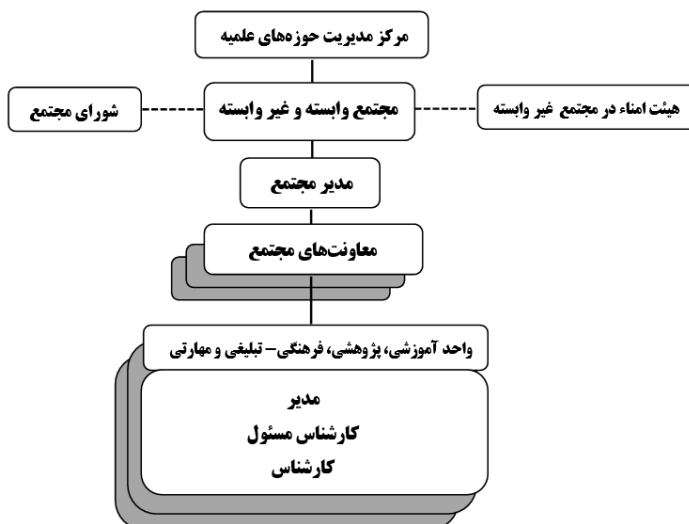
۸) تلبس دائم به لباس روحانیت؛

۹) توانمندی در انجام دادن وظایف محوله.

ماده ۸۴: معاونین مجتمع‌ها در ابتدای تأسیس و انتصاب‌های بعدی باید به تأیید شورای گسترش

حوزه‌های علمیه برسند.

ماده ۸۵: ساختار سازمانی مجتمع‌ها به شرح ذیل خواهد بود:

ماده ۸۶: مدیران واحدهای آموزشی زیر مجموعه مجتمع‌های وابسته و غیر وابسته در ابتدای

تأسیس و انتصاب‌های بعدی، از تأیید شورای گسترش حوزه‌های علمیه با حکم مدیر

مجتمع به مدت ۳ سال منصوب می‌شوند؛ سایر واحدهای زیر مجموعه مجتمع نیز باید

به تأیید مرجع ذی صلاح برسند.

ماده ۸۷: ارتباط واحدهای زیر مجموعه مجتمع با واحدهای سازمانی خارج از مجتمع فقط از

طریق مدیریت مجتمع خواهد بود.

ماده ۸۸: واحدهای زیر مجموعه مجتمع، حسب مورد باید دارای مجوز فعالیت از شورای

گسترش، شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی و سایر مراجع ذی صلاح باشند؛

واحدهای مذکور در چارچوب مأموریتها و شرح وظایف خود فعالیت خواهند نمود؛ قبل

از تأسیس مجتمع واحدهای زیر مجموعه آن باید دارای مجوز باشند.

ماده ۸۹: الگوی فرم تقاضای مجتمع های وابسته و غیر وابسته براساس این آیین نامه و در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه های علمیه تهیه و به تأیید شورای گسترش حوزه های علمیه خواهد رسید.

ماده ۹۰: فرایند نگاری مجتمع ها و واحدهای زیر مجموعه آن و نحوه ارتباط آنها با یکدیگر توسط دفتر برنامه ریزی و نظارت راهبردی با هماهنگی و همکاری معاونتهای مرتبط تهیه و به تأیید شورای گسترش حوزه های علمیه خواهد رسید.

ماده ۹۱: دستورالعمل مربوط به مواد مختلف این آیین نامه غیر از موارد مندرج در این آیین نامه، توسط دبیرخانه شورای گسترش حوزه های علمیه تهیه و به تأیید مدیر حوزه های علمیه خواهد رسید.

ماده ۹۲: سایر فرایند تأسیس و انحلال مجتمع همانند فرایند تأسیس و انحلال مرکز تخصصی و یا مؤسسه آموزش عالی حوزوی و براساس مصوبه ۱۰۸۰ شورای عالی حوزه های علمیه خواهد بود.

فصل سوم: اجرای رشته‌های تخصصی

ماده ۹۳: واحدهای آموزشی تخصصی دارای مجوز فعالیت از شورای گسترش می‌توانند به یکی از

شیوه‌های ذیل، به اجرای رشته تخصصی بپردازند:

الف) توسط همان واحد آموزشی تخصصی؛

ب) توسط واحد آموزشی تخصصی با راه‌اندازی شعبه؛

ج) توسط واحد آموزشی تخصصی به صورت اجرای دوره؛

مبحث اول: اجرای رشته توسط واحد آموزشی تخصصی

ماده ۹۴: واحدهای آموزشی تخصصی می‌توانند، پس از اخذ مجوز فعالیت و مجوز اجرای رشته،

آن رشته را اجرا نمایند.

ماده ۹۵: تقاضای اجرای رشته، صرفاً در گستره حوزه دانشی که در هنگام صدور مجوز فعالیت

برای هر واحد آموزشی مشخص شده است، مجاز می‌باشد.

مبحث دوم: اجرای رشته توسط شعبه واحد آموزشی تخصصی

ماده ۹۶: اجرای رشته‌های تخصصی، توسط شعبه واحد آموزشی تخصصی در سراسر کشور و

تحت نظر واحد آموزشی تخصصی اصلی و با تبعیت از آن، طبق شرایط و ضوابط مندرج

در این بخش، مجاز می‌باشد.

الف) شرایط اخذ مجوز راه‌اندازی شعبه

ماده ۹۷: واحد آموزشی تخصصی، جهت اخذ مجوز راه‌اندازی شعبه، باید واجد شرایط ذیل باشد:

- ۱) تصویب و موافقت هیئت امناء واحد آموزشی تخصصی با راه اندازی شعبه؛^۱
- ۲) مصوب بودن کلیات و برنامه درسی (اهداف، سیاست ها و جداول دروس) رشته و گرایش مورد تقاضا؛
- ۳) دارا بودن مجوز اجرای رشته مورد تقاضا؛
- ۴) اجرای حداقل یک دوره کامل موفق در رشته مورد تقاضا به تشخیص کمیسیون مراکز تخصصی؛
- ۵) موافقت شورا و مدیریت حوزه علمیه محل راه اندازی شعبه؛
- ۶) احراز ضرورت راه اندازی شعبه برای اجرای رشته مورد نظر و وجود ظرفیت لازم در استان مورد تقاضا، برابر با آمایش سرزمینی حوزه های علمیه و نقشه اجرایی درختواره؛
- ۷) تعهد تأمین فضای آموزشی متناسب با راه اندازی شعبه و همچنین تأمین کلیه هزینه های مالی؛
- ۸) تعهد تأمین کادر علمی و اجرایی متناسب با شعبه و رشته مورد نظر به شرح ذیل:
 - معرفی مدیر و حداقل یک معاون^۲ طبق شرایط مندرج در آیین نامه ۲۲۴ شورای عالی و سایر دستورالعمل ها و آیین نامه های ابلاغی.
 - معرفی اساتید بومی یا غیر بومی متعهد به حضور در شعبه با تأیید گروه علمی- تربیتی واحد آموزشی تخصصی اصلی.
 - تعهد مبنی بر نظارت مستمر بر شعبه واحد آموزشی تخصصی؛
- ۹) موافقت کمیسیون مراکز تخصصی با راه اندازی شعبه.

۱. در واحدهای آموزشی تخصصی که توسط مرکز مدیریت تأسیس می شوند و فاقد هیئت امناء هستند، موافقت مدیر وقت حوزه های علمیه لازم است.

۲. در صورت معرفی یک معاون، آن معاون به عنوان معاون مطلق خواهد بود.

ب) مدارک مورد نیاز

ماده ۹۸: مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) تکمیل و ارائه فرم‌های مجوز راه‌اندازی شعبه واحد آموزشی تخصصی؛
- ۲) ارائه تصویر مدارک مورد نیاز و مذکور در فرم‌های مجوز راه‌اندازی شعبه واحد آموزشی تخصصی؛
- ۳) تکمیل فرم‌های امور صیانتی توسط مدیر و معاونان؛

ج) مراحل اخذ مجوز راه‌اندازی شعبه

ماده ۹۹: مراحل اخذ مجوز راه‌اندازی شعبه به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) تقاضای راه‌اندازی شعبه از سوی واحد آموزشی تخصصی و تشکیل پرونده؛
- ۲) تقاضای راه‌اندازی شعبه از سوی واحد آموزشی تخصصی به مدیریت استانی محل تقاضا، جهت اخذ موافقت مدیریت استانی مورد نظر؛^۱
- ۳) تکمیل مدارک و انجام کارشناسی‌های لازم توسط مدیریت استانی و ارسال پرونده به معاونت آموزش پس از موافقت و تأیید مدارک؛^۲
- ۴) انجام کارشناسی‌های لازم توسط معاونت آموزش و ارسال پرونده کامل به کمیسیون مراکز تخصصی پس از تأیید؛
- ۵) بررسی پرونده در کمیسیون مراکز تخصصی و اعلام نتیجه به معاونت آموزش؛
- ۶) اعلام نتیجه به واحد آموزشی تخصصی متقاضی از سوی معاونت آموزش؛
- ۷) اقدام واحد آموزشی تخصصی نسبت به راه‌اندازی شعبه، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته (در صورت موافقت کمیسیون مراکز تخصصی).

۱. در صورتی که استان مورد نظر برای راه‌اندازی شعبه، غیر از استانی باشد که واحد آموزشی تخصصی اصلی در آن دائر است.

۲. این بند مختص واحدهای آموزشی تخصصی استان‌ها می‌باشد.

ماده ۱۰۰: مسئولیت شعبه و عملکرد مدیر و کادر آن بر عهده واحد آموزشی تخصصی اصلی خواهد بود.

ماده ۱۰۱: شعبه واحد آموزشی تخصصی، نیاز به تشکیل گروه علمی- تربیتی مستقل نداشته و کلیه امور علمی- تربیتی آن، بر عهده گروه متشکل در واحد آموزشی اصلی خواهد بود.

ماده ۱۰۲: اساتید شعبه واحد آموزشی تخصصی، باید از سوی گروه علمی- تربیتی واحد آموزشی تخصصی اصلی تأیید گردند.

ماده ۱۰۳: کلیه مکاتبات، صدور گواهی و پیگیری تمام امور اداری مربوط به شعبه، از طریق واحد آموزشی تخصصی اصلی انجام می‌پذیرد.

مبحث سوم: اجرای رشته توسط واحد آموزشی تخصصی به صورت اجرای «دوره»

ماده ۱۰۴: واحدهای آموزشی تخصصی دارای مجوز می‌توانند، رشته‌های تخصصی را با توجه به شرایط و ضوابط مندرج در این بخش، به صورت اجرای «دوره» در مدارس فعال یا دیگر اماکن دارای شرایط، بدون راه‌اندازی شعبه برگزار نمایند.

ماده ۱۰۵: متقاضی اجرای دوره، واحد آموزشی تخصصی دارای مجوز فعالیت از سوی شورای گسترش می‌باشد و امور اجرایی بر عهده مدیریت استانی مربوطه (محل اجرای دوره) است.

ماده ۱۰۶: وظایف واحد آموزشی تخصصی اصلی در خصوص اجرای «دوره»، عبارتند از:

- (۱) کمک به مدیریت استان جهت تأمین استاد واجد شرایط؛
- (۲) نظارت بر عملکرد علمی و مهارتی اساتید؛
- (۳) نظارت بر عملکرد مسئول اجرای دوره؛
- (۴) نظارت بر حسن اجرای برنامه درسی (عناوین دروس، سرفصل‌ها و منابع آموزشی)؛

۵) نظارت بر امتحانات (انجام امتحان بر عهده استاد و مسئول اجرای دوره می باشد)؛

۶) نظارت بر فعالیت های درسی و پژوهشی طلاب؛

۷) پی گیری جهت تدوین پایان نامه درسی طلاب مطابق ضوابط.

ماده ۱۰۷: وظایف مدیریت استانی در خصوص اجرای «دوره»، عبارتند از:

۱) تعیین مسئول اجرای دوره با هماهنگی مرکز تخصصی اصلی؛

۲) تأمین هزینه های اجرای دوره (اعم از مکان، حق التدریس استاد، حق الزحمه

مسئول اجرای دوره، کمک هزینه تحصیلی طلاب و دیگر موارد)؛

۳) تأمین استاد با نظارت واحد آموزشی تخصصی اصلی؛

۴) انجام امور پذیرش، تحصیلی، فارغ التحصیلی، رفاهی و خدماتی طلاب؛

۵) نظارت بر امور انضباطی در کلیه امور اجرایی دوره؛

۶) تأمین سایر موارد اجرایی دوره مطابق ضوابط ابلاغی معاونت آموزش.

الف) شرایط اخذ مجوز اجرای «دوره» تخصصی

ماده ۱۰۸: واحدهای آموزشی تخصصی جهت اخذ مجوز اجرای «دوره»، باید واجد شرایط ذیل

باشند:

۱) تصویب و موافقت هیئت امناء واحد آموزشی تخصصی با اجرای «دوره»؛^۱

۲) مصوب بودن کلیات و برنامه درسی (اهداف، سیاست ها و جداول دروس) رشته و

گرایش مورد تقاضا؛

۳) دارا بودن مجوز اجرای رشته مورد تقاضا؛

۱. در واحدهای آموزشی تخصصی که توسط مرکز مدیریت تأسیس می شوند و فاقد هیئت امناء هستند، موافقت مدیر وقت حوزه های علمیه لازم است.

۴) اجرای حداقل یک دوره کامل موفق در رشته مورد تقاضا (همراه با تدوین تحقیق پایانی و یا پایان نامه) توسط واحد آموزشی اصلی، به تشخیص کمیسیون مراکز تخصصی؛

۵) موافقت مدیریت حوزه علمیه استان محل اجرای «دوره»؛

۶) احراز ضرورت برگزاری «دوره» تخصصی مورد نظر و وجود ظرفیت لازم در استان مورد تقاضا برابر با آمایش سرزمینی حوزه‌های علمیه و نقشه اجرایی درختواره؛
۷) تعهد تأمین فضای آموزشی متناسب با برگزاری «دوره» و همچنین تأمین کلیه هزینه‌های مالی^۱؛

۸) تعهد تأمین کادر علمی و اجرایی متناسب با دوره تخصصی مورد نظر به شرح ذیل؛
➤ معرفی حداقل یک نفر به عنوان مسئول دوره.^۲

➤ معرفی اساتید بومی یا غیر بومی با تأیید گروه علمی - تربیتی واحد تخصصی اصلی.

۹) تعهد مبنی بر نظارت مستمر بر دوره تا زمان اتمام؛

۱۰) موافقت کمیسیون مراکز تخصصی با اجرای دوره.

ب) مدارک مورد نیاز

ماده ۱۰۹: مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده به شرح ذیل می‌باشد:

۱) تکمیل و ارائه فرم‌های مجوز اجرای دوره تخصصی؛

۲) ارائه تصویر مدارک مورد نیاز و مذکور در فرم‌های مجوز اجرای دوره تخصصی؛

۱. تأمین اولیه موارد ذکر شده در این بند و بند ۸ همین ماده بر عهده واحد آموزشی تخصصی اصلی می‌باشد ولی طی توافق با مدیریت استان، همه یا بخشی از آن نیز می‌تواند توسط مدیریت استان تأمین شود.
۲. مسئول دوره باید ملبس به لباس مقدس روحانیت و دارای حداقل مدرک سطح ۲ و یا معادل آن به تشخیص معاونت آموزش باشد.

ج) مراحل اخذ مجوز اجرای دوره تخصصی

ماده ۱۱۰: مراحل اخذ مجوز اجرای دوره به شرح ذیل می‌باشد:

۱) تقاضای اجرای دوره تخصصی از سوی واحد آموزشی تخصصی اصلی و تشکیل پرونده؛

۲) تقاضای اجرای دوره تخصصی از سوی واحد آموزشی تخصصی به مدیریت استانی محل تقاضا، جهت اخذ موافقت مدیریت استانی مورد نظر؛^۱

۳) تکمیل مدارک و انجام کارشناسی‌های لازم توسط مدیریت استانی و ارسال پرونده به معاونت آموزش پس از موافقت و تأیید مدارک؛

۴) انجام کارشناسی‌های لازم توسط معاونت آموزش و ارسال پرونده کامل به کمیسیون مراکز تخصصی پس از تأیید؛

۵) بررسی پرونده در کمیسیون مراکز تخصصی؛

۶) اعلام نتیجه به واحد آموزشی تخصصی متقاضی از سوی معاونت آموزش؛

۷) اقدام واحد آموزشی تخصصی نسبت به اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته (در صورت موافقت کمیسیون مراکز تخصصی).

ماده ۱۱۱: ضرورت دارد در پرونده اجرای دوره که برای بررسی به کمیسیون مراکز تخصصی ارائه می‌شود، صورت جلسه و یا فرم تعهد نامه که در آن وضعیت مالی دوره و متولی امور مالی آن مشخص شده باشد، ارائه شود.

ماده ۱۱۲: مجوز اجرای دوره تنها برای یک دوره اعطاء می‌گردد و برای اجرای همان یک دوره معتبر می‌باشد و اجرای دوره‌های دیگر منوط به اخذ مجوز جدید می‌باشد.

ماده ۱۱۳: نظارت علمی بر دوره (مانند: تأیید اساتید، نظارت بر محتوای علمی ارائه شده توسط اساتید، متون آموزشی، امتحانات) بر عهده واحد آموزشی تخصصی اصلی خواهد بود.

۱. در صورتی که استان مورد نظر برای اجرای دوره، غیر از استانی باشد که واحد آموزشی تخصصی در آن دایر است.

ماده ۱۱۴: مسئولیت دوره و نظارت بر عملکرد مسئول آن بر عهده مدیریت استان محل اجرای دوره خواهد بود.

ماده ۱۱۵: برای اجرای دوره تخصصی ، نیاز به تشکیل گروه علمی - تربیتی مستقل نیست و کلیه امور علمی - تربیتی دوره، بر عهده گروه علمی متشکل در واحد آموزشی تخصصی اصلی خواهد بود.

ماده ۱۱۶: اساتید دوره، باید از سوی گروه علمی - تربیتی واحد آموزشی تخصصی اصلی تأیید گردند.

ماده ۱۱۷: کلیه مکاتبات، صدور گواهی و پیگیری تمام امور اداری مربوط به دوره، از طریق مدیریت استان و همچنین مسئول دوره انجام می پذیرد.

فصل چهارم: اجرای رشته‌های تخصصی توسط مدارس

ماده ۱۱۸: مدارس علمیه دارای مجوز تأسیس در صورت اخذ مجوز اجرای رشته توسط مدرسه علمیه، مجاز به برگزاری رشته تخصصی طبق ضوابط و شرایط مندرج در این بخش می‌باشند.

ماده ۱۱۹: مدارس علمیه تنها مجاز به برگزاری رشته تخصصی در همان سطح علمی هستند، که از مجوز آن سطح در اجرای دوره عمومی حوزه برخوردارند.

ماده ۱۲۰: مدارس علمیه مجاز به برگزاری رشته به شکل «اجرای دوره» نیز هستند که مطابق ضوابط مربوطه انجام می‌شود.

الف) شرایط اخذ مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه

ماده ۱۲۱: مدرسه علمیه جهت اجرای رشته تخصصی باید واجد شرایط ذیل باشد:

- ۱) تصویب و موافقت هیئت امناء مدرسه علمیه با اجرای رشته تخصصی؛^۱
- ۲) موافقت شورا و مدیریت حوزه علمیه استان با اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه؛
- ۳) مصوب بودن کلیات و برنامه درسی (اهداف، سیاست‌ها و جداول دروس) رشته و گرایش مورد تقاضا؛
- ۴) احراز ضرورت، بر اساس آمایش سرزمینی و سیاست‌های شورای عالی حوزه‌های علمیه و نقشه اجرایی درختواره؛

۱. در مدارس علمیه ای که توسط مرکز مدیریت تأسیس می‌شوند و فاقد هیئت امناء می‌باشند، موافقت مدیر وقت حوزه‌های علمیه کفایت می‌کند.

۵) تعهد متقاضی مبنی بر تأمین فضای آموزشی متناسب با اجرای رشته و همچنین قبول کلیه هزینه‌های مالی و تجهیز کلیه امکانات؛

۶) برخورداری مدیر و معاونان مدرسه علمیه متقاضی از شرایط و ضوابط مربوطه؛^۱

۷) معرفی اعضای گروه علمی - تربیتی متناسب با رشته و گرایش، طبق شرایط و ضوابط مربوطه؛^۲

۸) موافقت کمیسیون مراکز تخصصی؛

۹) موافقت شورای گسترش.

ب) مدارک مورد نیاز

ماده ۱۲۲: مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده به شرح ذیل می‌باشد:

۱) تکمیل و ارائه فرم‌های مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدارس علمیه؛

۲) ارائه تصویر مدارک مورد نیاز و مذکور در فرم‌های اجرای رشته تخصصی توسط مدارس علمیه؛

۳) تکمیل فرم‌های امور صیانتی توسط مدیر و معاونان؛

ج) مراحل اخذ مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه

ماده ۱۲۳: مراحل اخذ مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه به شرح ذیل می‌باشد:

۱) تقاضای اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه و تشکیل پرونده؛

۲) تکمیل مدارک و انجام کارشناسی‌های لازم توسط مدیریت استانی و ارسال پرونده به معاونت آموزش پس از موافقت و تأیید مدارک؛

۱. شرایط و ضوابط مربوطه در مصوبه ۶۲۴ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۶ و ۱۳۸۸/۴/۲۰ شورای عالی حوزه‌های علمیه ذکر گردیده است.

۲. شرایط و ضوابط مربوطه طی نامه شماره ۱۳/۲۵۶۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۳ از سوی مدیر محترم حوزه‌های علمیه ابلاغ گردیده است.

۳) انجام کارشناسی های لازم توسط معاونت آموزش و ارسال پرونده کامل به کمیسیون مراکز تخصصی پس از تأیید؛

۴) بررسی پرونده در کمیسیون مراکز تخصصی؛

۵) ارسال پرونده کامل به همراه مستندات به شورای گسترش از سوی کمیسیون مراکز تخصصی، پس از موافقت (در صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می گردد)؛

۶) بررسی پرونده در شورای گسترش؛

۷) اعلام موافقت شورای گسترش با اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه توسط معاونت آموزش (در صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می گردد)؛

۸) اقدام مدرسه علمیه، نسبت به اخذ مجوز پذیرش^۱ و اجرای رشته تخصصی (در صورت موافقت کمیسیون مراکز تخصصی).

۱. پذیرش در رشته تخصصی منوط به اخذ مجوز پذیرش در هر سال تحصیلی و طبق فصل پنجم همین دستورالعمل می باشد.

فصل پنجم: مجوز پذیرش

ماده ۱۲۴: پس از اخذ هر یک از مجوز تأسیس یا مجوز راه‌اندازی شعبه یا مجوز اجرای دوره یا مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه، پذیرش دانش‌پژوه و تعیین ظرفیت آندر هر نیم‌سال (هر دوره پذیرشی)، منوط به اخذ مجوز از مرکز مدیریت است.

تبصره: تمدید مجوز پذیرش دانش‌پژوه در سال‌های تحصیلی بعدی، منوط به کسب حداقل امتیاز لحاظ شده در ارزیابی عملکرد و نیازسنجی‌های منطقه‌ای می‌باشد.

ماده ۱۲۵: مراحل اخذ مجوز پذیرش به شرح ذیل است:

- ۱) تقاضای پذیرش و پیشنهاد ظرفیت دانش‌پژوه، قبل از آغاز هر سال تحصیلی و بر اساس تقویم آموزشی به مدیریت استانی، از سوی مدیر واحد آموزشی تخصصی؛
- ۲) بررسی تقاضا توسط مدیریت استانی و ارسال آن در صورت تأیید به معاونت آموزش؛
- ۳) بررسی تقاضا توسط معاونت آموزش و ارسال آن به همراه نظر کارشناسی به کمیسیون مراکز تخصصی؛
- ۴) بررسی تقاضا در کمیسیون مراکز تخصصی و اعلام موافقت و یا مخالفت به معاونت آموزش؛
- ۵) ابلاغ موافقت و یا مخالفت توسط معاونت آموزش به مدیریت استانی جهت اعلام به واحد آموزشی تخصصی متقاضی.

ماده ۱۲۶: مجوز پذیرش در رشته‌های سطح دو و سه در نهایت توسط کمیسیون مراکز تخصصی صادر شده و تأیید مجوز پذیرش رشته‌های سطح چهار و بالاتر، پس از صدور مجوز اولیه توسط کمیسیون مراکز تخصصی، بر عهده شورای گسترش می‌باشد.

ماده ۱۲۷: پذیرش طلاب برای اشتغال به تحصیل در رشته‌های تخصصی، در هر دو نیم سال اول و دوم به صورت مجزا، انجام می‌شود.

ماده ۱۲۸: زمان ارسال درخواست برای پذیرش، بر عهده معاونت آموزش حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۱۲۹: ارسال تقاضا و اخذ مجوز برای اجرای دوره، تأسیس واحد آموزشی تخصصی، ایجاد شعبه و تغییر در نوع واحد آموزشی باید قبل از اعلام زمان پذیرش انجام شده باشد.

فصل ششم: تغییر در نوع مجوز واحدهای آموزشی تخصصی

ماده ۱۳۰: واحدهای آموزشی حوزوی می‌توانند بعد از اخذ مجوز فعالیت از سوی شورای گسترش حوزه‌های علمیه، مطابق شرایط و ضوابطی که در ادامه آمده است، نسبت به تغییر نوع واحد آموزشی خود اقدام کنند. البته تا قبل از نهایی شدن و ابلاغ مجوز جدید، «نوع واحد آموزشی» آن‌ها تغییر نخواهد کرد.

ماده ۱۳۱: تغییر در نوع مجوز به صورت‌های ذیل می‌باشد:

(۱) **تغییر در اصل حوزه دانشی خود؛** این نوع درخواست مخصوص «مرکز تخصصی» است و این نوع از واحد آموزشی فقط مجاز به اجرای رشته‌های تخصصی در یک حوزه دانشی (غیر از حوزه دانشی فقه و اصول) هستند، می‌توانند تقاضای تغییر حوزه دانشی خود را به حوزه دانشی دیگر ارائه دهند. در این صورت نیازی به تغییر در عنوان خود نخواهند بود و کماکان «مرکز تخصصی» باقی خواهند ماند.

(۲) **تغییر «مرکز تخصصی» به «مدرسه عالی فقهی» و بالعکس؛** «مرکز تخصصی» مجری رشته‌های تخصصی در حوزه‌های دانشی غیر از «حوزه دانشی فقه و اصول» است. «مدرسه عالی فقهی» مجری رشته‌های تخصصی «حوزه دانشی فقه و اصول» هستند. در این نوع درخواست این دو نوع از واحدهای آموزشی می‌توانند تقاضای خود را برای تغییر در اصل حوزه دانشی خود داشته باشند که در نتیجه «مرکز تخصصی» به «مدرسه عالی فقهی» و بالعکس تبدیل خواهد شد.

(۳) **تغییر در تعداد حوزه دانشی خود؛** در این نوع درخواست، واحد آموزشی تخصصی که فقط مجاز به اجرای رشته‌های تخصصی در یک حوزه دانشی هستند (مرکز تخصصی، مدرسه عالی فقهی)، می‌توانند تقاضای اجرای دو یا چند حوزه دانشی داشته باشند که در این صورت باید تقاضای تغییر مجوز فعالیت خود را به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» ارائه دهند. عکس این نوع تغییر نیز امکان‌پذیر می‌باشد (تغییر «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی»)

مبحث اول: تغییر در اصل حوزه دانشی در «مرکز تخصصی»

الف) شرایط اخذ مجوز

ماده ۱۳۲: «مرکز تخصصی» در صورت دارا بودن شرایط ذیل، می‌تواند نسبت به اخذ مجوز اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی دیگری و یا ارتقاء سطح حوزه دانشی خود به سطح چهار اقدام نمایند:

۱) اجرای حداقل یک دوره کامل و موفق با توجه به ارزیابی‌های انجام شده و تشخیص کمیسیون مراکز تخصصی؛

۲) تصویب و موافقت هیئت امناء واحد آموزشی تخصصی؛^۱

۳) موافقت شورای آموزش استان؛

۴) مصوب بودن کلیات و برنامه درسی (اهداف، سیاست‌ها و جداول دروس) رشته و گرایش مورد تقاضا؛

۵) احراز نیاز منطقه‌ای از سوی مدیریت استانی و با تأیید معاونت آموزش؛

۶) توانایی و تعهد تأمین امکانات و تجهیزات لازم و همچنین کلیه هزینه‌های مالی؛

۷) توانایی و تعهد تأمین کادر علمی و اجرایی متناسب با رشته و گرایش جدید و یا حوزه دانشی جدید؛

۸) تشکیل گروه علمی- تربیتی و یا تکمیل آن، طبق آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی؛^۲

۹) موافقت کمیسیون مراکز تخصصی؛

۱۰) موافقت شورای گسترش.

ماده ۱۳۳: «مرکز تخصصی» تنها در یک حوزه دانشی فعالیت می‌کند و در صورت تغییر در حوزه دانشی خود، مجاز به اجرای رشته در حوزه دانشی سابق خود نخواهد بود.

۱. در واحدهای آموزشی تخصصی که توسط مرکز مدیریت تأسیس می‌شوند و فاقد هیئت امناء هستند، موافقت مدیر وقت حوزه‌های علمیه لازم است.

۲. شرایط و ضوابط مربوطه طی نامه شماره ۱۳/۲۵۶۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۳ از سوی مدیر محترم حوزه‌های علمیه ابلاغ گردیده است.

ب) مدارک مورد نیاز

ماده ۱۳۴: مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده به شرح ذیل می باشد:

- ۱) تکمیل و ارائه فرم های مجوز اجرای رشته یا گرایش در حوزه دانشی جدید و یا اجرای رشته در سطح چهار؛
- ۲) ارائه تصویر مدارک مورد نیاز و مذکور در فرم های مربوطه.

ج) مراحل اخذ مجوز

ماده ۱۳۵: مراحل اخذ مجوز اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی جدید و یا اجرای رشته در سطح چهار به شرح ذیل می باشد:

- ۱) تقاضای مجوز اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی جدید و یا اجرای رشته سطح چهار از سوی واحد آموزشی تخصصی و تشکیل پرونده؛
- ۲) تکمیل مدارک و انجام کارشناسی های لازم توسط مدیریت استانی و ارسال پرونده به معاونت آموزش پس از موافقت و تأیید مدارک؛
- ۳) انجام کارشناسی های لازم توسط معاونت آموزش و ارسال پرونده کامل به کمیسیون مراکز تخصصی پس از تأیید؛
- ۴) بررسی پرونده در کمیسیون مراکز تخصصی؛
- ۵) ارسال پرونده کامل به همراه مستندات به شورای گسترش از سوی کمیسیون مراکز تخصصی (برای اجرای رشته های تخصصی در سطح چهار)، پس از موافقت (در صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می گردد)؛
- ۶) بررسی پرونده در شورای گسترش؛
- ۷) اعلام موافقت شورای گسترش با اجرای رشته و یا گرایش در سطح چهار، توسط معاونت آموزش به متقاضی (در صورت مخالفت، موضوع رسماً به متقاضی اعلام می گردد)؛
- ۸) اقدام واحد آموزشی تخصصی متقاضی نسبت به اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته، گرایش در حوزه دانشی و یا سطح جدید.

ماده ۱۳۶: اخذ مجوز اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی جدید و یا اجرای رشته در سطح چهار، سبب ارتقاء مرکز تخصصی به مؤسسه آموزش عالی حوزوی نمی گردد و ارتقاء مرکز تخصصی به مؤسسه آموزش عالی حوزوی منوط به دارا بودن سایر شرایط و طی نمودن مراحل قانونی مذکور در این بخش می باشد.

مبحث دوم: تغییر «مرکز تخصصی» به «مدرسه عالی فقهی» و بالعکس

الف) شرایط اخذ مجوز

ماده ۱۳۷: «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» در صورت دارا بودن شرایط ذیل، می توانند نسبت به تغییر نوع مجوز خود اقدام نمایند:

۱) اجرای حداقل یک دوره کامل و موفق با توجه به ارزیابی های انجام شده و تشخیص کمیسیون مراکز تخصصی؛

۲) تصویب و موافقت هیئت امناء واحد آموزشی تخصصی؛^۱

۳) موافقت شورای آموزش استان؛

۴) مصوب بودن کلیات و برنامه درسی (اهداف، سیاست ها و جداول دروس) رشته و گرایش مورد تقاضا در حوزه دانشی جدید؛

۵) احراز نیاز منطقه ای از سوی مدیریت استانی و با تأیید معاونت آموزش؛

۶) توانایی و تعهد تأمین امکانات و تجهیزات لازم و همچنین کلیه هزینه های مالی؛

۷) توانایی و تعهد تأمین کادر علمی و اجرایی متناسب با رشته و گرایش مد نظر در حوزه دانشی جدید؛

۸) تشکیل گروه علمی- تربیتی و یا تکمیل آن، طبق آیین نامه ها و دستورالعمل های ابلاغی؛^۲

۹) موافقت کمیسیون مراکز تخصصی؛

۱۰) موافقت شورای گسترش.

۱. در واحدهای آموزشی تخصصی که توسط مرکز مدیریت تأسیس می شوند و فاقد هیئت امناء هستند، موافقت مدیر وقت حوزه های علمیه لازم است.

۲. شرایط و ضوابط مربوطه طی نامه شماره ۱۳/۲۵۶۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۳ از سوی مدیر محترم حوزه های علمیه ابلاغ گردیده است.

ماده ۱۳۸: «مرکز تخصصی» و «مدرسه عالی فقهی» تنها در یک حوزه دانشی فعالیت می‌کند و در صورت تغییر در حوزه دانشی خود، مجاز به اجرای رشته در حوزه دانشی سابق خود نخواهد بود.

ب) مدارک مورد نیاز

ماده ۱۳۹: مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده به شرح ذیل می‌باشد:

- (۱) تکمیل و ارائه فرم‌های مجوز اجرای رشته یا گرایش در حوزه دانشی جدید؛
- (۲) ارائه تصویر مدارک مورد نیاز و مذکور در فرم‌های مربوطه.

ج) مراحل اخذ مجوز

ماده ۱۴۰: مراحل اخذ مجوز اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی جدید به شرح ذیل می‌باشد:

- (۱) تقاضای مجوز اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی جدید از سوی واحد آموزشی تخصصی و تشکیل پرونده؛

- (۲) تکمیل مدارک و انجام کارشناسی‌های لازم توسط مدیریت استانی و ارسال پرونده به معاونت آموزش پس از موافقت و تأیید مدارک؛

- (۳) انجام کارشناسی‌های لازم توسط معاونت آموزش و ارسال پرونده کامل به کمیسیون مراکز تخصصی پس از تأیید؛

- (۴) بررسی پرونده در کمیسیون مراکز تخصصی؛

- (۵) ارسال پرونده کامل به همراه مستندات به شورای گسترش از سوی کمیسیون مراکز تخصصی، پس از موافقت (در صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می‌گردد)؛

- (۶) بررسی پرونده در شورای گسترش؛

- (۷) اعلام موافقت شورای گسترش با اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی جدید، توسط معاونت آموزش به متقاضی (در صورت مخالفت، موضوع رسماً به متقاضی اعلام می‌گردد)؛

- (۸) اقدام واحد آموزشی تخصصی متقاضی نسبت به اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته، گرایش در حوزه دانشی جدید.

ماده ۱۴۱: اخذ مجوز اجرای رشته و یا گرایش در حوزه دانشی جدید، سبب تغییر «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» نمی‌گردد و تغییر تغییر «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» منوط به دارا بودن سایر شرایط و طی نمودن مراحل قانونی مذکور در این بخش می‌باشد.

مبحث سوم: تغییر در تعداد حوزه دانشی خود (ارتقاء «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی»)

الف) شرایط ارتقاء

ماده ۱۴۲: واحدهای آموزشی تخصصی در صورت دارا بودن شرایط ذیل، می‌توانند مجوز خود را از «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» ارتقاء دهند:

۱) اجرای حداقل یک دوره کامل و موفق و سه دوره پذیرش با توجه به ارزیابی‌های انجام شده؛

۲) تصویب و موافقت هیئت امناء واحد آموزشی تخصصی؛^۱

۳) موافقت شورای آموزش استان؛

۴) احراز نیاز منطقه‌ای از سوی مدیریت استانی و با تأیید معاونت آموزش؛

۵) توانایی و تعهد تأمین امکانات و تجهیزات لازم و همچنین کلیه هزینه‌های مالی؛

۶) توانایی و تعهد تأمین کادر علمی و اجرایی متناسب با ساختار مؤسسات آموزش عالی حوزوی؛

۷) تکمیل اساس نامه الگوی مؤسسات آموزش عالی حوزوی؛^۲

۸) معرفی کامل ساختار و تشکیلات متناسب با مؤسسه آموزش عالی؛

۹) موافقت کمیسیون مراکز تخصصی؛

۱۰) موافقت شورای گسترش.

۱. در واحدهای آموزشی تخصصی که توسط مرکز مدیریت تأسیس می‌شوند و فاقد هیئت امناء هستند، موافقت مدیر وقت حوزه‌های علمیه لازم است.

۲. مصوبه ۶۲۶ شورای عالی.

ب) مدارک مورد نیاز**ماده ۱۴۳:** مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) تکمیل و ارائه فرم‌های تغییر مجوز «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی»؛
- ۲) ارائه تصویر مدارک مورد نیاز و مذکور در فرم‌های تغییر مجوز «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی»؛

ج) مراحل اخذ مجوز**ماده ۱۴۴:** مراحل اخذ مجوز تغییر «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) تقاضای مجوز ارتقاء تغییر مجوز «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» و تشکیل پرونده؛^۱
- ۲) تکمیل مدارک و انجام کارشناسی‌های لازم توسط مدیریت استانی و ارسال پرونده به معاونت آموزش پس از موافقت و تأیید مدارک؛^۲
- ۳) انجام کارشناسی‌های لازم توسط معاونت آموزش و ارسال پرونده کامل به کمیسیون مراکز تخصصی پس از تأیید؛
- ۴) بررسی پرونده در کمیسیون مراکز تخصصی؛
- ۵) ارسال پرونده کامل به همراه مستندات به شورای گسترش از سوی کمیسیون مراکز تخصصی، پس از موافقت (در صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می‌گردد)؛
- ۶) بررسی پرونده در شورای گسترش؛

- ۷) اعلام موافقت شورای گسترش با تغییر مجوز «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» توسط معاونت آموزش به متقاضی (در

۱. واحدهای آموزشی تخصصی قم تقاضا و تشکیل پرونده خود را در معاونت آموزش و واحدهای آموزشی تخصصی سایر استان‌ها تقاضا و تشکیل پرونده خود را در مدیریت استانی خود پیگیری می‌نمایند.

۲. این بند مختص متقاضیان تأسیس واحد آموزشی تخصصی در استان‌ها می‌باشد.

صورت مخالفت موضوع رسماً به متقاضی اعلام می‌گردد؛

ماده ۱۴۵: پس از ابلاغ موافقت ارتقاء از سوی معاونت آموزش، متقاضی موظف است در خصوص موارد ذیل اقدام نماید:

(۱) تبدیل ساختار سازمانی مرکز تخصصی به مؤسسه آموزش عالی حوزوی؛

(۲) تأمین کادر علمی و اجرایی و همچنین فضای آموزشی متناسب.

ماده ۱۴۶: «مرکز تخصصی» و یا «مدرسه عالی فقهی» متقاضی تغییر مجوز می‌تواند درخواست اجرای رشته جدید را هم زمان با تقاضای ارتقاء به «مؤسسه آموزش عالی حوزوی» ارائه نماید.

فصل هفتم: لغو مجوز و انحلال واحد آموزشی تخصصی

ماده ۱۴۷: پس از اخذ مجوز تأسیس یا مجوز راه اندازی شعبه یا مجوز اجرای دوره یا مجوز اجرای رشته تخصصی توسط مدرسه علمیه، متقاضی موظف است حداکثر ظرف مدت دو سال، نسبت به راه اندازی، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته اقدام نماید. در غیر این صورت مرکز مدیریت ضمن تذکر به متقاضی، به وی یک سال مهلت می دهد تا نسبت به راه اندازی، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته اقدام نماید.

ماده ۱۴۸: در صورتی که متقاضی پس از اخذ مجوز، در مدت تعیین شده، نسبت به راه اندازی، اخذ مجوز پذیرش و اجرای رشته اقدام ننماید، مجوز وی لغو و از درجه اعتبار ساقط می شود.

ماده ۱۴۹: در صورتی که واحد آموزشی تخصصی، نتواند در مدت حداکثر دو سال، «پذیرش موفق» و تشکیل کلاس درس داشته باشد، ادامه فعالیت آن واحد آموزشی تخصصی، منوط به نظر کمیسیون مراکز تخصصی خواهد بود.

ماده ۱۵۰: مرکز مدیریت در صورت عملکرد ناموفق یک واحد آموزشی و بروز شرایط ذکر شده در ماده قبل به شکل ذیل عمل خواهد نمود:

۱) تذکر به مؤسس و هیئت امناء واحد آموزشی جهت رفع مشکلات؛

۲) توقف پذیرش واحد آموزشی در صورت عدم رفع مشکلات؛

۳) درخواست توقف فعالیت واحد آموزشی به شورای گسترش؛

۴) درخواست انحلال واحد آموزشی از شورای گسترش.

ماده ۱۵۱: بروز برخی از شرایط زیر، به ترتیب باعث تذکر، توقف پذیرش، توقف فعالیت و انحلال واحد آموزشی تخصصی می شود:

- (۱) رعایت نکردن سیاست‌ها و قوانین شورای عالی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
 - (۲) پایین بودن کیفیت مناسب آموزشی و تربیتی؛
 - (۳) تأمین نمودن کادر علمی و اجرایی مناسب برای واحد آموزشی؛
 - (۴) عدم تأمین مالی واحد آموزشی؛
 - (۵) تقاضای هیئت امناء؛
- تبصره:** با تقاضای هیئت امناء و موافقت شورای گسترش، واحد آموزشی مستقیماً منحل شده و نیازی به طی مراحل توقف پذیرش و توقف فعالیت نیست.
- (۶) احراز عدم نیاز به فعالیت واحد آموزشی تخصصی توسط مرکز مدیریت.
- ماده ۱۵۲:** با دریافت تذکر از سوی مرکز مدیریت، مؤسس و هیئت امناء واحد آموزشی تخصصی موظفند ظرف مدت تعیین شده نسبت به رفع مشکلات تذکر داده شده اقدام نمایند.
- ماده ۱۵۳:** در صورتی که پس از مدت تعیین شده مشکلات مرتفع نگردد، پذیرش آن واحد آموزشی در تمامی رشته‌ها، گرایش‌ها و سطوح، به مدت یک سال تحصیلی متوقف خواهد شد.
- تبصره:** مرکز مدیریت می‌تواند در صورت تداوم شرایط ذکر شده در ماده ۴۶، یک سال دیگر نیز توقف پذیرش آن واحد آموزشی تخصصی را تمدید نماید.
- ماده ۱۵۴:** در صورتی که مشکلات واحد آموزشی حتی پس از توقف پذیرش مرتفع نگردد، مرکز مدیریت می‌تواند نسبت به توقف فعالیت آن واحد آموزشی اقدام نماید.
- ماده ۱۵۵:** در صورت توقف فعالیت واحد آموزشی، یک سال به هیئت امناء و مؤسس فرصت داده می‌شود تا شرایط ادامه فعالیت واحد آموزشی تخصصی را فراهم نمایند و در غیر این صورت با اعلام عدم توانایی تأمین شرایط ادامه فعالیت واحد آموزشی تخصصی به هیئت امناء، آن واحد آموزشی تخصصی بر اساس دستورالعمل مصوب منحل می‌گردد.
- ماده ۱۵۶:** مرکز مدیریت می‌تواند با مصوبه شورای گسترش، با تغییر مؤسس و یا تغییر نام واحد آموزشی تخصصی، شرایط ادامه فعالیت واحد آموزشی را فراهم نماید.

ماده ۱۵۷: در صورت توقف فعالیت یا انحلال واحد آموزشی تخصصی، آن واحد موظف است با همکاری مرکز مدیریت، زمینه ادامه تحصیل و یا انتقال دانش‌پژوهان خود را در واحدهای آموزشی تخصصی دیگر فراهم نماید.

ماده ۱۵۸: در صورت انحلال واحد آموزشی، مؤسس یا هیئت مؤسس، موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱) کلیه تعهدات مربوط به طلاب خود را تا اتمام دوره تحصیلات و امور فارغ‌التحصیلی آنان، به نحو مطلوب و طبق مصوبات و ضوابط مربوط، به انجام برساند.
- ۲) کلیه امتیازات و اموال منقول و غیر منقول را که از منابع دولتی و غیر دولتی در اختیار آن واحد آموزشی قرار گرفته است، پس از تصفیه بر اساس مصوبه ۱۰۸۰ شورای عالی حوزه‌های علمیه و ضوابط مربوط، در اختیار مرکز مدیریت قرار دهد.
- ۳) کلیه تعهدات خود را در برابر نهادهای دولتی و غیر دولتی و اشخاص حقوقی و حقیقی (اعم از کادر علمی و اجرایی خود) انجام دهد.

**بخش دوم: ثبت نام و پذیرش طلاب
در رشته های تخصصی**

فصل اول: مراحل و شرایط اخذ مجوز پذیرش

ماده ۱۵۹: واحدهای آموزشی تخصصی پس از اخذ هر یک از مجوزهای تأسیس، راه اندازی شعبه، اجرای دوره و یا اجرای رشته تخصصی می توانند نسبت به پذیرش سالانه دانش پژوه اقدام نمایند.

ماده ۱۶۰: تقاضای پذیرش و اجرای رشته بر اساس درختواره و نقشه اجرایی آن بوده و درخواست های مغایر با درختواره و نقشه اجرایی ابلاغی پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۱۶۱: اخذ مجوز فعالیت واحد آموزشی تخصصی، نحوه اجرای رشته و... براساس دستورالعمل ابلاغی معاونت آموزش و تکمیل فرم های مربوطه خواهد بود^۱.

مراحل درخواست و صدور مجوز پذیرش:

ماده ۱۶۲: مراحل کلی صدور مجوز پذیرش برای واحدهای آموزشی دارای مجوز فعالیت از شورای گسترش به شرح ذیل می باشد:

۱. تقاضای مجوز پذیرش توسط واحد آموزشی و ارسال آن به استان؛
۲. بررسی تقاضا و تأیید آن در شورای تخصصی آموزش استان؛
۳. بررسی تقاضا و تأیید آن در کمیسیون مراکز تخصصی حوزه های علمیه؛

^۱. ابلاغیه شماره ۱۳/۴۱۷۵۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ معاونت آموزش حوزه های علمیه (پیوست شماره یک)

تبصره: تأیید نهایی تقاضای پذیرش در رشته‌های سطح چهار برای هر دوره پذیرشی پس

از بررسی در کمیسیون، توسط شورای گسترش حوزه‌های علمیه انجام می‌شود.

ماده ۱۶۳: درخواست پذیرش در رشته در هر نوبت پذیرش (اعم از نیم‌سال اول،

نیم‌سال دوم) به صورت مجزا توسط واحد آموزشی تخصصی ارائه می‌شود.

ماده ۱۶۴: تقاضای مجوز پذیرش در رشته توسط مدیر واحد آموزشی تخصصی و

براساس تقویم پذیرش اعلامی از سوی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه خواهد

بود.

ماده ۱۶۵: ظرفیت اولیه پذیرش در رشته‌های تخصصی با پیشنهاد واحد آموزشی

تخصصی و پس از بررسی در شورای تخصصی آموزش استان، بر عهده کمیسیون

مراکز تخصصی خواهد بود.

ماده ۱۶۶: بررسی تقاضا و مدارک پرونده و احراز شرایط قبل از بررسی در شورای

تخصصی آموزش استان، توسط معاونت آموزش مدیریت استانی ضروری است.

ماده ۱۶۷: احراز همه شرایط مرتبط با اجرای رشته اعم از نوع واحد آموزشی (اعم

از مرکز تخصصی، مؤسسه آموزشی عالی حوزوی و یا واحد اجرای رشته و یا

دوره)، کادر اجرایی، کادر علمی، فضای آموزشی و اداری و همچنین هزینه‌های

اجرایی در واحد آموزشی متقاضی پذیرش، توسط مدیریت استانی ضروری

می‌باشد.

ماده ۱۶۸: شورای تخصصی آموزش استان پس از بررسی درخواست اجرای رشته

و پذیرش دانش‌پژوه در استان، اعم از اجرای رشته و پذیرش در واحد آموزشی

تخصصی و... و همچنین نوع اجرا (دوره و یا مستقل) و دیگر موارد مندرج در

آیین نامه های مربوطه و تأیید آن، نتیجه را جهت بررسی در کمیسیون مراکز تخصصی به معاونت آموزش حوزه های علمیه ارسال می نماید.

ماده ۱۶۹: تقاضای تأیید شده در شورای تخصصی آموزش استان، پس از بررسی در معاونت آموزش حوزه های علمیه جهت تأیید نهایی به کمیسیون مراکز تخصصی ارسال خواهد شد.

تذکره: با توجه به زمان بر بودن فرایند بررسی مجوز پذیرش و اجرای رشته، تسریع در تکمیل پرونده و بررسی در شورای تخصصی آموزش استان ضروری است.

ماده ۱۷۰: اعلام نتایج نهایی درخواست های پذیرش و نیز تقویم پذیرش، توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه انجام می شود.

ماده ۱۷۱: مدارس علمیه سفیران هدایت در صورت دارا بودن ضوابط اجرای سطح سه سفیران هدایت (مانند: داشتن فضای مناسب، کادر اجرایی واجد شرایط، کادر علمی مرتبط و دارای شرایط) می توانند نسبت به اجرای این مقطع از سفیران هدایت اقدام نموده و در یکی از گرایش های مربوطه به پذیرش طلاب اقدام نمایند.

تذکره: فرایند اخذ مجوز در سطح سه سفیران هدایت همانند واحدهای آموزشی تخصصی می باشد.

فصل دوم: مراحل و شرایط پذیرش دانش‌پژوه

شرایط متقاضیان تحصیل در رشته‌های تخصصی:

❖ شرایط عمومی و اختصاصی

ماده ۱۷۲: دارا بودن شرایط ذیل برای متقاضیان تحصیل در رشته‌های تخصصی حوزه‌های علمیه ضروری می‌باشد:

۱. اعتقاد و التزام عملی به ولایت مطلقه فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران؛
 ۲. برخورداری از سلامت جسمی^۱، روحی - روانی و اخلاقی؛
- تبصره:** تصمیم‌گیری در خصوص پذیرش یا عدم پذیرش افرادی که دارای مشکل جسمی می‌باشند، بر عهده مدیریت استانی مربوطه می‌باشد.
۳. داشتن انگیزه و استعداد مناسب برای ادامه تحصیل در رشته تخصصی مورد تقاضا؛
 ۴. داشتن پرونده فعال تحصیلی تحت پوشش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
 ۵. نداشتن تحصیل همزمان در رشته‌های تخصصی حوزوی با واحدهای آموزشی رسمی غیرحوزوی؛
 ۶. اتمام سطح تحصیلی قبلی؛
- تبصره ۱:** آن دسته از طلاب متقاضی تحصیل در سطح ۴ رشته‌های تخصصی که مشغول به تدوین پایان‌نامه در سطح ۳ هستند با ارائه تعهد مبنی بر اتمام تدوین پایان‌نامه و دفاع از

۱. بیماری‌هایی هم چون سرطان، هپاتیت، ایدز، صرع، پیوند اعضا، دیابت نوع ۱ و ۲ ضعف شدید چشم، تالاسمی ماژور، هموفیلی و هرگونه بیماری جسمی (نقص یا قطع عضو) یا بیماری‌های روحی و روانی شدید از جمله بیماری‌های خاصی هستند که مانع پذیرش می‌باشند.

آن تا آغاز نیم سال دوم تحصیلی مجاز به ثبت نام هستند.

تبصره ۲: داوطلبان سطح دو و سه تخصصی در صورت داشتن ناقصی از سطح پایین تر به شرط اتمام دروس ناقصی تا آغاز نیم سال دوم تحصیلی، مجاز به ثبت نام می باشند.

تبصره ۳: در صورت عدم تکمیل سطح و یا مدارک داوطلب تا آغاز نیم سال دوم تحصیلی، پذیرش او منتفی می گردد.

تبصره ۴: ثبت نام و پذیرش افراد متقاضی سطح چهار رشته های تخصصی که امتحانات کتبی و شفاهی پایه ۱۰ از تحصیلات حوزوی را تکمیل نموده اند و دارای مدرک کارشناسی ارشد از وزارت آموزش عالی می باشند به شرط تأیید رساله علمی مقطع کارشناسی ارشد توسط مدیریت مدارج علمی معاونت آموزش حوزه های علمیه (مطابق تبصره ۶ ماده ۹ مصوبه ۱۰۷۹) مجاز می باشد.

۷. تلبس دائم به لباس روحانیت (در سطح چهار).

تبصره: روحانیون غیر معمم تنها با داشتن مجوز از کمیسیون موارد خاص مجاز به ثبت نام می باشند

ماده ۱۷۳: دارا بودن شرایط اختصاصی تحصیل در هر رشته مانند: دارا بودن مدرک تحصیلی مرتبط بر اساس مفاد ماده ۶ کلیات و برنامه درسی هر رشته ضروری است.^۱

ماده ۱۷۴: فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت، ضمن داشتن شرایط مربوطه^۲ و پس از انتقال پرونده تحصیلی به سطح عالی مطابق ضوابط، می توانند در سطح دو عمومی و یا تخصصی و سپس سطوح بالاتر حوزه های علمیه ادامه تحصیل دهند.

۱. کلیات، برنامه درسی و سرفصل های رشته های تخصصی به تفکیک توسط شورای محترم گسترش تصویب و ابلاغ می شود و از طریق سایت معاونت آموزش در دسترس می باشد.

۲. شرایط مذکور در مصوبه ۱۳۳۸ و ۹۰۵ شورای عالی حوزه های علمیه.

ماده ۱۷۵: فارغ التحصیلان سطح دو سفیران هدایت، با ارائه گواهی گذراندن حداقل دو سال از تعهد تبلیغی و یا گواهی عدم نیاز به گذراندن تعهد تبلیغی با تأیید معاونت تبلیغ حوزه‌های علمیه، می‌توانند در سطح سه سفیران هدایت در یکی از گرایش‌های مربوطه ادامه تحصیل دهند.

ماده ۱۷۶: فارغ التحصیلان سطح سه سفیران هدایت، با ارائه گواهی گذراندن تعهد تبلیغی و یا گواهی عدم نیاز به گذراندن تعهد تبلیغی با تأیید معاونت تبلیغ حوزه‌های علمیه، می‌توانند در سطح سه عمومی و یا تخصصی ادامه تحصیل داده و دانش‌نامه (مدرک) مربوطه را دریافت نمایند.

❖ تعهدات داوطلبان:

ماده ۱۷۷: سپردن تعهد توسط داوطلب در خصوص موارد زیر الزامی است:

۱. رعایت شئون اخلاقی، رفتاری، سیاسی و اجتماعی؛
 ۲. حضور مستمر و رشد تحصیلی مناسب و مطابق با ضوابط آموزشی؛
 ۳. رعایت ضوابط و مقررات ابلاغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و واحد آموزشی محل تحصیل؛
 ۴. قبول مأموریت‌های محوله از طرف مرکز مدیریت پس از فارغ التحصیلی از رشته؛
 ۵. عدم تحصیل هم‌زمان تا پایان دروس رشته؛
- تبصره:** در صورت عدم رعایت تعهدات مذکور، تصمیم‌گیری در خصوص طلبه بر عهده مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهد بود.

فرایند کلی پذیرش

ماده ۱۷۸: پذیرش داوطلبان ورود به واحدهای آموزشی تخصصی طی مراحل ذیل انجام می گیرد:

۱. ثبت نام؛

۲. آزمون کتبی؛

۳. مصاحبه علمی.

تبصره ۱: آزمون کتبی اختصاص به پذیرش در رشته های تخصصی سطح چهار دارد و در سطوح ۲ و ۳، در صورت تصویب گروه علمی- تربیتی واحد آموزشی، برگزار می شود.

تبصره ۲: برای داوطلبان تحصیل در رشته های تخصصی سطح چهار، قبولی در هر یک از مراحل «آزمون کتبی» و «مصاحبه» به صورت مستقل ضروری می باشد.

ماده ۱۷۹: تقویم سالیانه جهت انجام مراحل سنجش و پذیرش در واحدهای آموزشی، توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه تعیین و ابلاغ می گردد.

مرحله اول: ثبت نام

ماده ۱۸۰: ثبت نام طبق جدول زمان بندی تعریف شده در مراحل پذیرش و تنها از طریق سامانه پذیرش حوزه های علمیه مطابق با دستورالعمل های مربوطه صورت می پذیرد.

ماده ۱۸۱: داوطلب در هنگام ثبت نام نسبت به تکمیل فرم ها و بارگذاری مدارک مربوطه و انتخاب حداکثر سه «رشته - محل» می تواند اقدام نماید.

تبصره ۱: در انتخاب «رشته - محل» توسط داوطلب، هیچ اولویتی لحاظ نخواهد شد.

تبصره ۲: مغایرت مدارک با اطلاعات درخواستی، موجب ابطال ثبت‌نام و منتفی شدن پذیرش داوطلب می‌گردد.

مرحله دوم: آزمون کتبی

ماده ۱۸۲: از داوطلبان تحصیل در رشته‌های تخصصی سطح چهار، به منظور ارزیابی علمی و سنجش توانایی، آزمون کتبی به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۸۳: برگزاری آزمون کتبی (در محدوده زمانی اعلام شده از طرف معاونت آموزش حوزه‌های علمیه و پس از تأیید مدیریت استان)، بر عهده واحد آموزشی مجری رشته است.

تبصره: برگزاری آزمون مجدد و یا آزمون برای افراد تجدید شده در آزمون اول، پس از تأیید گروه علمی-تربیتی مرکز مجری رشته بلامانع است.

ماده ۱۸۴: حضور نماینده استان در جلسه برگزاری آزمون ضروری است و پیگیری دعوت از نماینده بر عهده مرکز مجری رشته می‌باشد.

❖ منابع و سؤالات آزمون:

ماده ۱۸۵: تعیین و بررسی منابع آزمون، تعداد سؤالات، ارزش ضریب هر یک، طراح سؤالات و مصحح پاسخ برگ‌ها توسط گروه علمی - تربیتی واحد آموزشی متقاضی پذیرش انجام می‌گیرد.

تبصره ۱: حضور استاد مورد تأیید شورای گسترش و هم‌چنین نماینده مدیریت استان در جلسه گروه علمی - تربیتی که جهت بررسی موارد مذکور مربوط به آزمون سطح چهار تشکیل می‌شود، ضروری است.

تبصره ۲: تعداد موضوعات هر رشته و گرایش در آزمون حداقل ۳ و حداکثر ۵ موضوع و متناسب با رشته دارای مجوز بوده و تعداد منابع معرفی شده برای هر موضوع، حداکثر ۳ منبع می‌باشد.

تبصره ۳: در انتخاب منابع آزمون، اولویت با منابعی است که در سطح ۳ رشته‌های مرتبط، جزو منابع درسی بوده باشد.

ماده ۱۸۶: سؤالات به صورت تشریحی خواهد بود.

تبصره: تعداد سؤالات هر موضوع درسی حداقل ۲ و حداکثر ۶ سؤال می‌باشد.

❖ اعلان نتایج آزمون:

ماده ۱۸۷: نتایج آزمون کتبی حداکثر ۲۰ روز پس از برگزاری آزمون توسط واحد آموزشی برگزارکننده به داوطلبان اعلام خواهد شد.

تبصره ۱: تصحیح اوراق لازم است در محل واحد آموزشی تخصصی انجام پذیرد.

تبصره ۲: نتیجه نهایی پس از تأیید مدیریت استانی و با نظارت معاونت آموزش ستاد رسمی تلقی شده و قابل اعلام می‌باشد.

ماده ۱۸۸: نمره قبولی در آزمون کتبی کسب حداقل ۶۰ درصد از مجموع نمرات می‌باشد.

مرحله سوم: مصاحبه علمی

ماده ۱۸۹: واحدهای آموزشی تخصصی موظف به برگزاری مصاحبه علمی و اعلام زمان برگزاری آن به ثبت‌نام کنندگان در رشته می‌باشند.

تبصره ۱: حضور در مصاحبه برای همه داوطلبان در همه سطوح الزامی می‌باشد.

تبصره ۲: انجام مصاحبه علمی از زمان شروع ثبت‌نام مجاز است.

تبصره ۳: برگزاری مصاحبه مهارتی در برخی از رشته‌های تخصصی مانند تبلیغ با گرایش خطابه و سخنوری، بر اساس تصمیم گروه علمی-تربیتی واحد آموزشی مجری است و در صورت انجام مصاحبه مهارتی، تصمیم‌گیری در خصوص نحوه تقسیم بندی امتیازات بین مصاحبه علمی با مصاحبه مهارتی نیز بر عهده همین گروه خواهد بود.

ماده ۱۹۰: تدوین فرم مصاحبه بر اساس رشته و سطح آن بر عهده گروه علمی - تربیتی واحد آموزشی مجری بوده و تأیید نهایی آن نیز بر عهده معاونت آموزش حوزه‌های علمیه خواهد بود.

ماده ۱۹۱: مصاحبه کنندگان شامل حداقل دو نفر از اساتید رشته (یک نفر از اعضای گروه علمی - تربیتی واحد آموزشی مجری رشته و یک نفر با معرفی مدیر واحد آموزشی و تأیید مدیریت استانی) و افراد بیشتر با صلاحدید مدیر واحد آموزشی خواهد بود.

ماده ۱۹۲: نمره قبولی در مصاحبه، کسب حداقل ۶۰ درصد از مجموع امتیازات می‌باشد.

ماده ۱۹۳: واحد آموزشی تخصصی مجاز به انجام آزمون یا مصاحبه بدون رعایت تقدم و تاخر در مراحل مصاحبه و آزمون کتبی می‌باشد.

اعلام نتایج و پذیرش نهایی:

ماده ۱۹۴: نتایج حاصله از آزمون ورودی و یا مصاحبه، همراه مدارک آن لازم است در سامانه پذیرش ثبت و بارگذاری شود.

ماده ۱۹۵: جهت نهایی شدن پذیرش داوطلب در رشته محل مورد نظر علاوه بر لزوم ثبت نتایج آزمون و مصاحبه لازم است موافقت واحد آموزشی با پذیرش متقاضی در سامانه ثبت گردد.

ماده ۱۹۶: با توجه به امکان پذیرش نهایی متقاضی فقط در یک رشته محل، لازم است متقاضی پس از ثبت موافقت واحد آموزشی در سامانه، نسبت به نهایی کردن یکی از واحدهای دارای موافقت از طریق سامانه اقدام نماید.

ماده ۱۹۷: پذیرش نهایی داوطلب پس از احراز شرایط عمومی و اختصاصی و کسب امتیاز لازم در مراحل مختلف پذیرش انجام می‌شود.

تبصره: داوطلبان دارای ویژگی‌های علمی برتر مانند: داشتن سابقه پژوهشی، تدریس در موضوع رشته و پرونده فعال در مجموعه نخبگان و استعدادهای برتر حوزوی، با تشخیص گروه علمی- تربیتی در اولویت پذیرش خواهند بود.

ماده ۱۹۸: هرگونه اعتراض داوطلبین به نتایج هر یک از مراحل پذیرش توسط واحد

آموزشی بررسی شده و نتیجه آن در سامانه پذیرش به داوطلب اعلام خواهد شد.

ماده ۱۹۹: پذیرش نهایی طلبه در واحد آموزشی خارج از استان محل تحصیل فعلی، منوط به انتقال پرونده تحصیلی به آن استان، بلامانع است.

ماده ۲۰۰: داوطلبانی که موفق به کسب امتیاز لازم در کلیه مراحل سنجش و پذیرش شده باشند به عنوان «دانش پژوه»، مجاز به تحصیل در یکی از واحدهای آموزشی تخصصی خواهند بود و از کلیه مزایای حوزوی مطابق با ضوابط مربوطه برخوردار می گردند.

ماده ۲۰۱: ظرفیت لازم برای اجرای رشته، حضور حداقل ۷ نفر در سطوح دو و سه؛ و حداقل ۵ نفر در سطح چهار می باشد، و تغییر آن بر اساس ابلاغیه های معاونت آموزش حوزه های علمیه خواهد بود.

ماده ۲۰۲: نظارت بر تمامی مراحل و فرآیند پذیرش بر عهده معاونت آموزش ستاد می باشد.

